

Informatieblad van de Rederscentrale

Rederscentrale:
H. Baelskaai 20, bus 0.2
8400 Oostende
Tel. 059 32 35 03
Fax 059 32 28 40
E-mail: rederscentrale@online.be

Verantwoordelijke uitgever:
Rederscentrale - Emiel Brouckaert (EB)

Medewerkers:
Sander Meyns (SM)
Céline Van den bosch (CV)
Marc Vieren (MV)
Jasmine Vlietinck (JV)

Iedere auteur behoudt de verantwoordelijkheid over de inhoud van zijn/haar bijdrage.

COLOFON

Wenst u ook te adverteren in ons blad? Neem vrijblijvend contact met ons op via bovenstaande gegevens.

NOVEMBER 2017

INHOUD

Evaluatie van de marktsituatie in de Belgische havens voor de eerste drie kwartalen 2017	3
Brexit Update	5
Nieuwe Verordening Technische Maatregelen	7
Goedgekeurde projecten	10
Projecten rond invoering van de aanlandplicht	11
Aandachtspunten van de Rederscentrale	13
Aanvoer & besomming	15
Quotaruiten	15
Stand der vangsten	16
Ruimtelijke Ordening	18
Werkgroep Visserij	19
Productie- en Marketingplan 2018	20
SUMARIS	21
Een alternatieve benadering van MSY-criteria	23
Aanvullende quotamaatregelen	25
Marktsituatie	27
Vergelijkende zeevisserijstatistiek	30
Lijst der adverteerders	32

TRANSPORT & LOGISTIC SOLUTIONS

De Meer 10 • 8321 MT Urk - Nederland

Tel.: +31 (0)527 690943 • Mobiel: +31 (0)6 33317293 • Fax: +31 (0)527 690968

E-mail: planning@vebatrans.nl • www.vebatrans.nl

"Where will our knowledge take you?"

Naval architects, technical,
nautical and cargo surveyors
and consultants for marine,
shore based industry and transport

Kapelsesteenweg 286
2930 Brasschaat, Belgium
Tel.: +32 (0)3 664 02 79
Fax: +32 (0)3 605 19 63
antwerp@bmtsurveys.com
www.bmtsurveys.com

PUBLICITEIT

We keep you fishing

Bruinisse (NL)
Stellendam (NL)
Kilmore Quay (IRL)

PADMOS

Officieel Dealer
Mitsubishi Dieselmotoren

Bezoek/correspondentieadres: Deltahaven 18, Postbus 23, 3250 AA Stellendam (NL)
☎ +31 (0)187 49 80 20 @ info@padmos.nl www.padmpos.nl

Evaluatie van de marktsituatie in de Belgische havens voor de eerste drie kwartalen 2017

Nu de tussentijdse cijfers voor de eerste drie kwartalen van 2017 bekend zijn en het jaareinde stilaan in zicht komt, vinden we het als producentenorganisatie eens nuttig om stil te staan bij een tussentijdse evaluatie. Het cijfermateriaal betreft de veilresultaten in Belgische havens met uitzondering van de langoustines (binnen- en buitenlandse havens) en werd vergeleken met het jaar 2016.

Ondertussen werd het Productie- en Marketingplan 2018 opgemaakt en ingediend bij het Departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid. Dit plan vormt dan ook de ideale leidraad doorheen het jaar om waar nodig bij te sturen zodat vraag en aanbod zoveel mogelijk op elkaar afgestemd zijn.

Tongmarkt

De tong blijft de belangrijkste doelsoort voor de Belgische visserij. Door de goede vangsten en de beperkte quota in het Bristolkanaal (Vilfg), is een gestructureerde aanpak vanuit de Quotacommissie noodzakelijk om het gebied ook dit jaar open te houden gedurende het volledige kalenderjaar. Voor de andere gebieden noteerden we een matig quotumverbruik de voorbije negen maanden; vooral in de Noordzee en in het Engels Kanaal is dit merkbaar. Tijdens de Golfcampagne hebben de ingeschreven leden hun tongquota opgevangen gedurende een periode van vier maanden. De Rederscentrale legt voortdurend de nadruk bij haar leden, dat een gespreide aanvoer resulteert in een betere en stabielere prijszetting. Voor wat betreft de Golfcampagne was dit duidelijk merkbaar. In 2017 werd gedurende de eerste negen maanden 16% minder tong aangevoerd (1500 ton). De opbrengst daalde met 16% tot 17,11 miljoen euro. De gemiddelde prijs bleef status quo op 11,42 euro/kg.

Scholmarkt

Op vandaag stellen we vast dat er het voorbije jaar een onevenwicht was tussen de vraag en het aanbod van schol, waardoor de prijzen van de schol absolute hoogtes vertoonden. Voor de maand oktober noteerden we een gemiddelde scholprijs van 2,33 euro/kg. Toch is er waakzaamheid vereist. Aan de ene kant zijn er de aanvoerders/reders, die streven naar een economisch rendabele scholprijs, terwijl de handel streeft naar een gestage groei van de heroverde marktpositie. Veelal worden contracten genegotieerd door de handel op jaarbasis. Forse prijsstijgingen vormen binnen dit kader bedreigingen voor de handel, die op termijn een averechts effect naar de aanvoer toe kan teweegbrengen. In Nederland heeft men de mogelijkheid tot contractverkoop ingevoerd. Voor een deelvangst van de kleinere scholsorteringen werd een vaste prijs onderhandeld tussen handel en aanvoerders. Op dit ogenblik liggen de dagelijkse klokprijzen ruim boven de contractprijzen. De Vlaamse Visveiling heeft ook geprobeerd om te onderhandelen met reders om dergelijke contracten aan

te bieden via het biedsysteem op de veilklok. De afwachtende houding van de reders heeft ertoe geleid dat op heden dergelijke transacties nog geen weerklank vonden. Bij onze noorderburen zien we ook wederzijdse participaties van zowel handel als aanvoerders waardoor de scholketen van schip tot in de winkelrekken in handen komt van één en dezelfde groep. Op kwalitatief vlak heeft de Vlaamse Visveiling een flinke stap vooruitgezet door de kleinere scholsorteringen voor de verwerkingsindustrie aan te bieden in tubs met ijswater.

Voor de eerste negen maanden van 2017 werd 7% minder schol aangevoerd (3.630 ton). De omzet daalde met slechts 0,5% tot 6,30 miljoen euro. De gemiddelde scholprijs voor de eerste negen maanden van 2017 bedroeg 1,73 euro/kg een stijging van 7%.

Langoustinemarkt

De langoustinevisserij kende ook dit jaar opnieuw succes. Een viertal Belgische vaartuigen vervoegden de langoustinevisserij in de Noordzee zodat we uitkwamen op twaalf actieve vissersvaartuigen. Sommigen proberen het jaar rond de langoustinevisserij te beoefenen, anderen houden het enkel bij de zomermaanden. De langoustineomzet komt hierdoor op de vierde plaats van de belangrijkste doelsoorten. Tot in de jaren tachtig van de vorige eeuw was deze doelsoort erg belangrijk voor onze Belgische visserij. Er was een markt voor export naar Frankrijk en de zuidoostelijke landen. Vele van de toenmalige bordenvissers werden destijds vervangen door boomkorvaartuigen waardoor deze specifieke visserij verloren ging. Verscheidene pogingen om deze markt nieuw leven in te blazen zijn tot nu toe niet succesvol geweest, waardoor dit marktsegment grotendeels in handen blijft van enkele Nederlandse bedrijven die zich gespecialiseerd hebben in de verwerking. Vooral door toedoen van enkele eurokotters enkele jaren terug werd deze visserij opnieuw aangepakt. Heel wat innovatieve technieken werden geïmplementeerd om tot een moderne rendabele visserij te komen. Vooral in de wintermaanden kunnen de weersomstandigheden een spelbreker vormen om deze visserijactiviteit te bedrijven. De aanvoer in Belgische en buitenlandse havens voor de eerste negen maanden bedroeg 856 ton, het Belgische deel van de vermarkting was 74 ton. De totale omzet bedroeg 5,94 miljoen euro waarvan 553.000 euro vermarkt werd op Belgische veilingen. De gemiddelde prijs bedroeg 6,94 euro/kg.

Stedelijke vismijn NIEUWPOORT

Specialiteiten:

- dagverse garnalen
- duurzaam gevangen vis
- dagverse kustvis

Thuiskoopsysteem van de Vlaamse Visveiling:

- gunstige tarieven voor reders en vissers

Meer info: Stedelijke vismijn Nieuwpoort
vismijn@nieuwpoort.be - www.nieuwpoort.be
T 058 22 49 70 - F 058 23 67 20

VVC
EQUIPMENT
INDUSTRIE • BOUW • OFFSHORE • SCHEEPVAART

Kotterstraat 99
8380 Zeebrugge
+32 50 55 12 04

Hendrik Baelskaai 47
8400 Oostende
+32 59 32 12 10

www.vvcequipment.be

info@vvcequipment.be

Al sinds 20 jaar is VVC Equipment, een vooraanstaande leverancier van materialen voor de bouw, industrie, offshore, yachting en professionele visserij, waaronder staalkabels, touwen, verven, smeermiddelen, (plaatsing van) netten, (bedrukking van) kledij & veiligheidskledij. Spring gerust eens binnen !

Inktvismarkt

Naast de belangrijkste doelsoorten tong en schol, vormen de inktvissoorten in de Westelijke Wateren een belangrijk onderdeel van de economische activiteit van de Belgische visserij. Opmerkelijk is ook de opmars van inktvisachtigen in de andere visgebieden. Vanuit de Zuid-Europese landen is er grote interesse voor deze soorten, waardoor ook bepaalde Belgische vaartuigen gericht gingen vissen op inktvisachtigen. In combinatie met een steeds toenemende marktprijs, verhoogt dit eveneens de rendabiliteit van de Belgische visserij. Het aantrekken van nieuwe specifieke handelaars door de Vlaamse Visveiling die vooral interesse vertonen in zeekeet deed de prijs fors stijgen. In 2016 betaalde men nog gemiddeld 2,99 euro/kilo terwijl de gemiddelde prijs voor dezelfde periode in 2017 4,44 euro per kilo bedroeg.

Voor de eerste negen maanden van 2017 werden 10% minder inktvisachtigen aangevoerd (756 ton). De omzet steeg met 18% tot 2,88 miljoen euro. De gemiddelde prijs

voor inktvisachtige voor de eerste negen maanden van 2017 bedroeg 4,21 euro/kg een stijging van 30%.

Voor de eerste negen maanden kan de Belgische visserij alvast met een positief gevoel terugblikken op haar economische activiteiten. Een beknopte weergave van de overige doelsoorten kan teruggevonden worden in het artikel over de marktsituatie elders in dit informatieblad.

MV ■

Brexit Update

Verschillende visserijvertegenwoordigingen uit EU lidstaten, waaronder de Rederscentrale, maken zich zorgen over wat de gevolgen kunnen zijn van de Brexit. De Rederscentrale blijft alle ontwikkelingen omtrent de Brexit nauw opvolgen. Deze maand wordt er onder andere gerapporteerd over de Brexit-onderhandelingen, de Britse Repeal Bill en een Brexit-onderzoeksrapport uit Denemarken.

Brexit-onderhandelingen

Tijdens de Europese Top op 19 en 20 oktober stelden hoofdonderhandelaar Michel Barnier, voorzitter van de Europese Commissie Jean-Claude Juncker en voorzitter van de Europese Raad Donald Tusk, dat zonder akkoord over de drie basiselementen (het financiële plaatje, de rechten van EU burgers in het VK en vice versa, en een regeling voor de grens tussen de republiek Ierland en Noord-Ierland) niet over toekomstige relaties kan worden gesproken en dat er dus ten vroegste tijdens de Europese Top in december hiervoor groen licht kan worden gegeven. De EU gaf aan te starten met de interne voorbereidingen voor de tweede fase van de onderhandelingen. Dit zou hen in staat stellen tijdens de volgende Top op 14 en 15 december aanvullende richtlijnen vast te leggen voor de uitvoering van deze handelsbesprekingen.

Na een korte zesde onderhandelingsronde, volgend op deze Europese Top, was er volgens Michel Barnier opnieuw geen grote doorbraak. In een persconferentie oefende Barnier druk uit op Groot-Brittannië met de melding dat het VK toegevingen moet doen in de Brexit-onderhandelingen als het voor het einde van het jaar met de handelsbesprekingen wil starten. Als het Britse standpunt niet voor de decembervergadering verandert, dan zouden de gesprekken over toekomstige handelsrelaties opnieuw worden uitgesteld tot de volgende Top in maart 2018, waardoor er heel weinig tijd resteert voor de rest van de onderhandelingen en de kans op geen deal sterk verhoogt.

Overgangsperiode

Ook hebben EU-leiders gemeld te starten met de voorbereidingen voor een overgangsperiode. Zowel de EU als het VK verwachten een overgangsperiode van ongeveer twee jaar. Dit betekent dat de status-quo behouden moet blijven en dat Groot-Brittannië gedurende die tijd onderhevig zal blijven aan EU-wetten. In een interview met de krant L'Echo zei Barnier dat het enige verschil met een volledige EU-lidmaatschap zou zijn dat *"de Britten niet langer inbreng zullen hebben bij het maken van besluiten over Europese wetgeving"*.

De leider van de Schotse Vissersfederatie, Bertie Armstrong, verwees ernaar dat Theresa May in haar toespraak aangegeven heeft dat voor sommige sectoren deze transitieperiode gereduceerd kan worden. Armstrong stelde dat dit duidelijk het geval is voor visserij. Hij is van mening dat er slechts een brug van negen maanden nodig is tussen het verlaten van de EU en dus ook het Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) en het aannemen van een eigen kuststaatswetgeving, zodat het VK tijdens de jaarlijkse onderhandelingen over visserijquota eind 2019 als nieuwe onafhankelijke kuststaat een rechtmatige plaats aan de onderhandelingsstafel kan innemen.

Het is echter zeer onduidelijk wat premier May's plannen zijn betreffende deze transitieperiode. De Schotse eerste minister, Nicola Sturgeon, en Schots kabinetssecretaris voor plattelandseconomie, Fergus Ewing, roepen de Britse regering op om kleur te bekennen betreffende haar plan-

Machinefabriek Kramer BV

Oostzeedijk 4a
4486 PN Colijnsplaat
Tel. +31 (0)113 693010
info@kramermachines.nl
www.kramermachines.nl

AUTOMATISCHE HOOFDETEL VOOR GARNALEN

AKK300 COMPACT

MOSSELEN OESTERS MESHEFTEN VIS GARNALEN NOTEN THEE ZADEN

MARITIEME IT OPLOSSINGEN
VSAT – 4G – WIFI en meer

Oceansat BV
P.O. Box 33
4255 ZG Nieuwendijk
Nederland

T +31 (0)183 401025
M + 31 (0)6 20007158

www.oceansat.com

Wegen op zee

CE-gekeurd

Netcontrole

NIEUW!

Pulsvissen

MARELEC
Food Technologies
Redanweg 15
8620 Nieuwpoort, België
T +32 58 222 111
F +32 58 239 280
sales@marelec.com

marelec
IN BALANCE WITH YOUR NEEDS

www.marelec.com

nen voor de visserijsector na de Brexit ter voorbereiding van de quotabesprekingen in december. Zowel Ewing als Sturgeon stellen vast dat Britse ministers tegenstrijdige verklaringen afleggen wat betreft het verlaten van het GVB en hierover dringend duidelijkheid nodig is.

Britse Repeal Bill

Op 14 en 15 november werd in het Britse parlement gedebatteerd over de Britse Repeal Bill die formeel een einde moet maken aan het Britse lidmaatschap van de EU. Deze uitredingswet moet verschillende Europese wetten omzetten in Britse wetgeving op het moment dat het VK uit de EU stapt in 2019. Het wetsvoorstel is echter bekritiseerd door verschillende partijen, waaronder ook enkele leden van de conservatieve partij van May. Volgens de Labour-partij en de Schotse Nationale Partij (SNP) krijgt de Britse regering met het voorstel teveel macht om wetten te wijzigen zonder goedkeuring van het parlement. De Schotse Vissersfederatie geeft aan dat dit wetsvoorstel inhoudt dat het Schotse parlement beperkte zeggenschap zal hebben in het toekomstige visserijbeleid en eist wijzigingen aan het voorstel. Ook de volksvertegenwoordigers van de Conservatieve Partij oefenen druk uit om het parlement het laatste woord te geven over de Brexit.

Wat het GVB betreft, stelt Brits minister van Milieu, George Eustice, dat Groot-Brittannië het in maart 2019 zal verlaten, maar aspecten uit het beleid zal overnemen om continuïteit te bieden nadat het vertrek uit de EU een feit zal zijn. Mike Hookem, lid van de United Kingdom Independence Party, is zeer misnoegd en stelt dat het niet kan dat het VK blindelings de voorwaarden die Brussel hen opdringt, zal moeten volgen. De opname van het GVB in de Britse Repeal Bill realiseert de ergste nachtmerrie van de Britse visserijgemeenschappen, aldus Hookem. Daarop lanceerde hij een petitie waarin hij de regering oproept de Britse

vissers te 'bevrijden' van het GVB en het Europees quota-beleid door deze niet op te nemen in de Repeal Bill.

Deens Brexit-onderzoeksrapport

De Deense vissersvloot kan zwaar getroffen worden door de Brexit als er geen status-quo bekomen wordt nadat het VK de EU verlaten heeft. Dat heeft een onderzoeksrapport, dat op verzoek van de Deense regering werd opgemaakt, aangetoond. In de studie zijn vangstdata en winstmarges van de afgelopen drie jaar gebruikt om zo vast te stellen hoe kwetsbaar de Deense visserijsector is in het Brexit-verhaal. Onderzoekers van de Universiteit van Kopenhagen stellen dat Deense vaartuigen tot meer dan de helft van hun vangsten zouden kunnen verliezen en het tot 82% nettowinstverliezen zou kunnen leiden ten gevolge van de Brexit.

De feitelijke gevolgen zullen afhangen van de onderhandelingen tussen Groot-Brittannië en de andere 27 EU-landen. Brits staatssecretaris voor Milieu, Michael Gove, onthulde eerder dit jaar dat EU-schepen na de Brexit nog steeds toegang tot de Britse wateren zullen hebben omdat de binnenlandse industrie de hoeveelheid vis eenvoudigweg niet kan verwerken. De mate waarin Europese vissersvaartuigen toegang zullen krijgen blijft echter onduidelijk. De Deense vissers zijn, net zoals de Belgische vissers, zeer actief in Britse wateren. Een dergelijk onderzoek voor de Belgische visserij zou gelijkaardige resultaten aantonen. Deens minister voor visserij, Karen Ellemann, zei in een reactie op het rapport samen te werken met de andere getroffen landen om de Europese vangstmogelijkheden en toegang tot Britse wateren te behouden. Het lijkt de Rederscentrale raadzaam dat ook de Belgische overheden geregeld een stand van zaken naar voor brengen betreffende topics over het verdedigen van de belangen van onze visserij.

JV ■

Nieuwe Verordening Technische Maatregelen

Stand van zaken

In maart 2016 heeft de Europese Commissie een voorstel op tafel gelegd ter vervanging van Verordening (EG) Nr. 850/1998, dat in de loop der jaren door allerlei wijzigingen en uitvoeringsbesluiten een complex gegeven is geworden.

Algemeen kan gesteld worden dat aan de hand van Technische Maatregelen wordt geregeld hoe en waar er gevestigd mag worden. Het doel van de maatregelen is de vangst die met een bepaalde visserij-inspanning kan worden gevangen, onder controle te houden en de effecten van de visserij op het ecosysteem tot een minimum te beperken.

Technische Maatregelen kunnen worden onderverdeeld in:

- maatregelen ter reglementering van de werking van het vistuig,
- maatregelen ter reglementering van de ontwerpkenmerken van het gebruikte vistuig,

- minimumgrootten voor de aanvoer van vissoorten,
- ruimtelijke en temporele controlemaatregelen om scholen jonge of paaiende vis te beschermen,
- maatregelen rond de impact van vistuig op kwetsbare diersoorten en het sluiten van gebieden om kwetsbare ecosystemen te beschermen.

Het huidige Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) en de bijhorende aanlandingsverplichting indachtig vonden de Europese beleidsmakers dat het tijd was geworden om het kluwen rond de uit 1998 daterende wetgeving te vervangen.

VANQUATHEM-LOMBAERTS-EGGERMONT

ADVOCATENASSOCIATIE

Georges VANQUATHEM
Jean-Luc LOMBAERTS
Marijke EGGERMONT

Invalidenlaan 14
8301 KNOKE-HEIST
Tel. 050/51 43 43
Fax 050/51 03 06
G.S.M. 0475/68 00 69
E-mail info@vanquathemenpartners.be
BTW BE 0502.301.830

Visserijreglementering
Maritiem recht
Handels- en vennootschapsrecht
Faillissementsrecht
Bouwrecht en contracten
Huurrecht: handel en privaat
Verkeersrecht
Invorderingen
Familierecht

**Alle industriële en
scheepsherstellingen
mekaniek en plaatwerk**

bvba BEMA

Nieuwe Werfkaai 14 • 8400 Oostende
T: 059 33 22 15 • F: 059 33 01 55
GSM Johan: 0477 31 54 15
GSM Ludo: 0477 33 54 35

BRANDSTOFFEN

VAN EYGEN b.v.b.a

Johan Vermander

***Mazout
Petroleum
Oliën***

Brugsesteenweg 101
8433 Middelkerke - Mannekensvere
info@brandstoffenvaneygen.be
tel. 058 23 36 72
fax 058 23 10 68

Een voorstel voor een nieuwe Technische Maatregelen Verordening werd op 11 maart 2016 voorgelegd door de Europese Commissie. In mei 2017, meer dan een jaar later dus, heeft de Europese Landbouw- en Visserijministerraad haar standpunt bepaald over dit voorstel. Het Europees Parlement is momenteel nog altijd aan het werk aan een standpunt over het voorstel van de Commissie. Eens dit ook is afgewerkt volgt een tripartiet overleg tussen Raad, Commissie en Parlement om uiteindelijk tot compromis te komen rond een Europese Verordening.

In het voorstel van de Europese Commissie wordt de nadruk gelegd op de regionalisering van Technische Maatregelen. Hierdoor moet het eenvoudiger worden om regionaal maatregelen te ontwikkelen en toe te passen zonder dat hiervoor besluitvorming van het Europees Parlement en de Ministerraad nodig is. Op die manier worden technische details in de toekomst in uitvoeringsbesluiten van de Europese Commissie uitgewerkt, op basis van gemeenschappelijke aanbevelingen vanuit de regionale groepen van lidstaten. Dit voorstel wordt echter in de 'General Approach', zoals het standpunt van de Ministerraad wordt genoemd, zo goed als volledig teruggedraaid. Dit gaat volgens de Rederscentrale niet in de goede richting.

België wordt in de Europese Visserijraad vertegenwoordigd door Vlaams minister Joke Schauvliege, bevoegd voor visserij. Het Belgisch standpunt wordt mee voorbereid door het Departement Landbouw en Visserij (DLV) en de permanente vertegenwoordiging van België in de Europese Unie. Alhoewel de Rederscentrale verschillende contacten heeft gehad met de Belgische vertegenwoordiging over de elementen van een Technische Maatregelen Verordening die van belang zijn voor de Belgische visserij, is er geen impact geweest op de besluitvorming in de Ministerraad. Er wordt nu uitgekeken om samen met de Europese collega's dit verder op te volgen in het tripartiete overleg.

Ondertussen is het voorstel van de Europese Commissie ook al meermaals aan bod gekomen in het Europees Parlement. Binnen de visserijcommissie (PECH) van dit parlement werden er maar liefst 733 amendementsvoorstellen ingediend. De meeste visserijvertegenwoordigers uit de West-Europese lidstaten hebben ondertussen ook hier op de pijnpunten geduid van de aanpak. Er is namelijk vastgesteld dat sommige amendementsvoorstellen het behoud van de regelgeving van een vangstsamenstelling per vistuig inhouden. Hierdoor zou de visserijsector blijvend geconfronteerd worden met complexe maaswijdte- en vangstsamenstellingsregels en zal er geen echte verandering zijn ten opzichte van de huidige onoverzichtelijke wetgeving. Deze aanpak lijkt trouwens ook niet verenigbaar met de invoering van de aanlandingsverplichting en gaat trouwens ook in tegen het nuttig bevonden principe van een algemene regelgeving die de details aan een regionaal beheer overlaat.

Op verschillende fora worden visserijvertegenwoordigers opgeroepen om deze perikelen, naast de contacten met de bevoegde ministers voor het werk in de Raad, ook te bespreken met de Europese parlementsleden uit hun lidstaat. Helaas zetelt er geen enkel Europees parlements lid uit België in de visserijcommissie. De Rederscentrale heeft hierover wel contact met Belgische vertegenwoordigers die dit nog kunnen aankaarten in de plenaire vergadering. Want, nadat er uiteindelijk een consensus in de visserijcommissie wordt bereikt, wat niet evident zal zijn, rekening houdend met de meer dan 700 amendementsvoorstellen, moeten de amendementen nog voorgelegd worden aan, en goedgekeurd worden door, het voltallige Europese Parlement (de plenaire). Spijtig genoeg komt het niet vaak voor dat het grote werk van een commissie in een plenaire zitting nog gevoelig verandert.

In een recente vergadering werd ook door de Europese Commissie aan de leden van de adviesraden (AC's) gevraagd om met hun nationale ministers en europarlementsleden te overleggen om samen de doelstelling te bereiken van een moderne regelgeving voor Technische Maatregelen. De Europese Commissie is duidelijk niet gelukkig met de gang van zaken rond dit belangrijk element van het GVB. In een situatie waarbij de Europese Commissie - wat de Rederscentrale betreft, terecht - bij haar standpunt blijft, de Europese Ministerraad de intentie heeft om haar General Approach te verdedigen en het Europees Parlement nog aan het werk is om alle amendementsvoorstellen te bespreken om dit derde standpunt te bepalen, lijkt het er niet naar dat er een aanvaardbaar compromis zit aan te komen. Zoals gevraagd en nuttig bevonden, roept de Rederscentrale dan ook alle Belgische politieke betrokkenen op om mee te werken aan het bekomen van een werkbaar resultaat. Wij blijven ten allen tijde bereid om onze visie over een correcte regelgeving over Technische Maatregelen verder toe te lichten.

Goedgekeurde projecten

In het kader van het Belgisch Operationeel Programma rond het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij werden zes projecten goedgekeurd door Vlaams minister bevoegd voor Visserij, Joke Schauvliege. Drie hiervan worden onder het promotorschap van de Rederscentrale uitgevoerd. Hieronder wordt kort uitgeweid over de inhoud van deze projecten.

Rederscentrale projecten

MaViTrans

De concrete implementatie van de VALDUVIS-methodologie resulteerde in het project MaViTrans via welke weg gestreefd wordt naar een Markterkenning voor een Visserij in Transitie. Het project heeft als doelstelling het implementeren van een breed gedragen duurzaamheidserkenning voor de Belgische visserij, gebaseerd op duurzaamheidsbeoordelingen op vaartuigniveau gegenereerd door de VALDUVIS-tool en met het oog op de verdere verduurzaming van zowel individuele Vlaamse rederijen als de vloot in haar geheel.

Reders worden gestimuleerd om deel te nemen aan wetenschappelijk onderbouwde verbetertrajecten waarin door ILVO vaartuispecifieke duurzaamheidsadviezen uitgewerkt worden in samenspraak met de reder. Deze adviezen zijn gebaseerd op de kennis en ervaring die werd opgebouwd in voorgaande VALDUVIS-projecten en op nieuwe inzichten die ontstaan zijn uit de gesprekken tussen onderzoekers en reders. Wanneer een reder zich vrijwillig engageert om de duurzaamheid van zijn of haar vaartuig te verbeteren en aan een aantal bepalingen voldoet, krijgt het vaartuig de duurzaamheidserkenning die zichtbaar moet worden bij de verkoop van de vangst.

Afzetmaatregelen om een stabiele marktaanvoer van Belgische visserijproducten te bewerkstelligen na invoering van de aanlandplicht

Een stabiele marktaanvoer van visserijproducten garanderen na de implementatie van de aanlandplicht wordt een grote uitdaging voor de Belgische visserijsector. Om deze uitdaging aan te gaan, heeft Europa een aantal derogatiemaatregelen voorzien in het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB). Dit project, een samenwerking tussen de Rederscentrale en het ILVO, beoogt het onderbouwen van de aanvragen voor Europese derogaties door middel van scenarioanalyses en bijkomende dataverzameling in het kader van overleving van platvis- en andere soorten.

In dit project is het overlevingsscenario voor schol een prioriteit, gezien de grote aanvoer door Belgische vaartuigen. Om dit scenario verder te onderbouwen worden extra gegevens verzameld via drie zeereizen met vaartuigen van het groot vlootsegment. De zeereizen focussen op het oostelijk deel van het Engels Kanaal (VlId) en het Bristolkanaal (VlIfg).

Productie- en Marketingplan 2017

Het Productie- en Marketingplan dient op vraag van de Europese Commissie jaarlijks te worden opgemaakt door producentenorganisaties (PO's) om tegemoet te komen aan de Verordening (EG) 1379/2013 van het Europees Parlement en de Raad houdende een Gemeenschappelijke

Marktordening (GMO) voor visserijproducten en aquacultuurproducten. In de GMO krijgen PO's een centrale rol toebedeeld voor het bereiken van de doelstellingen van het GVB. Het Productie- en Marketingplan (PMP) 2017 van de Rederscentrale bevat een in het begin van het jaar door de Vlaamse overheid goedgekeurde strategie, acties en controlemogelijkheden teneinde te streven naar deze doelstellingen. De minister heeft nu ook de administratieve afhandeling goedgekeurd.

ILVO projecten

Combituig

De invoering van de aanlandplicht vormt een grote uitdaging voor de Belgische visserijsector aangezien deze voornamelijk een gemengde boomkorvisserij beoefent. Om de sector bij te staan in het omgaan met de aanlandplicht beoogt het project Combituig om via de ontwikkeling en verfijning van technische innovaties, de vangst van knelpuntsoorten en andere ongewenste vangsten in de boomkorvisserij te reduceren en de overleving van de gevangen exemplaren te verbeteren. Hiervoor werden drie trajecten uitgewerkt:

- Traject A zal innovaties testen die moeten vermijden dat knelpuntsoorten en andere ongewenste vangsten het net binnenkomen. Mogelijke opties hier zijn het gebruik van licht of mechanische stimuli in de netopening om ongewenste vis te verjagen.
- Traject B focust op het verbeteren van de selectiviteit van het net, door gebruik te maken van (een combinatie van) panelen, andere soorten netmateriaal en andere maasgroottes om zo de gevangen knelpuntsoorten en andere ongewenste vangsten te laten ontsnappen.
- In Traject C wordt nagegaan welke aanpassingen mogelijks de overleving verbeteren, zoals bijvoorbeeld wanneer een aanzienlijke reductie van het vangstvolume gerealiseerd wordt, en zal het verschil in overleving getest worden. Ook de effecten van de trekduur, sorteertijd, de organisatie aan boord en de omgevingsparameters op de overleving zullen hierbij bekeken worden.

De innovaties aangebracht vanuit de sector en ILVO, die door vissers en wetenschappers het meest beloftevol bevonden worden, zullen getest en doorontwikkeld worden aan boord van commerciële vaartuigen. Evaluatie zal gebeuren door middel van Self Sampling door de bemanning, gevolgd door een uitgebreide vangstanalyse door opstappers van ILVO. Daarnaast kan het potentieel van bepaalde vernieuwingen ook aan boord van onderzoeksvaartuigen onderzocht worden. Voor het evalueren van aanpassingen die mogelijks de overleving verbeteren, zullen specifieke zeereizen voorzien worden om de verbetering in overleving te testen en extra parameters te registreren.

Geovis

Het project Geovis beoogt de realisatie van een geografisch informatieplatform waarbij de beschikbare informatie (zowel wetenschappelijke informatie, informatie uit de sector, als wetgeving) over de Belgische visgronden in één online systeem dat toegankelijk is voor sector en beleid in kaart wordt gebracht. Dit stelt reders en vissers in staat de juiste keuzes te maken omdat ze Real Time informatie hebben over visgronden, habitats, paaipplaatsen alsook de maatregelen die op dat ogenblik gelden voor specifieke gebieden.

Overleving modelleren

Het ILVO heeft de RAMP (Reflex Action Mortality Predictor)

methode ontwikkeld om reflexen te testen met het oog op overleving bij teruggooi. Bij dit project wordt in een eerste fase gekeken welke soorten in aanmerking komen voor een betere overleving bij teruggooi. Alle data van pladijs rond overleving worden geanalyseerd en in kaart gebracht (in overleg met partner Nederland). Daarnaast heeft het project als doelstelling om inschattingen te maken voor de soorten waarvoor er geen data beschikbaar zijn.

JV ■

Projecten rond invoering van de aanlandplicht

In verschillende Europese lidstaten lopen momenteel EFMZV-projecten naar aanleiding van de aanlandingsplicht. Ruim twee jaar geleden werd een eerste overlevingsproject uitgevoerd in Vlaanderen en op dit moment is een nieuw project opgestart gebaseerd op reftexten via de RAMP-methode. Ook in Nederland lopen momenteel verschillende projecten verbonden met de toepassing van artikel 15 van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB). Een overzicht.

Belgische overlevingsprojecten

De aanlandplicht in artikel 15 van het GVB wordt gefaseerd ingevoerd in de demersale visserij sinds 1 januari 2016. Het is altijd de visie van de Rederscentrale geweest dat dit in geen geval mag leiden tot een verhoging van de vissterfte en daarom wordt nu nog altijd gevraagd om de uitzonderingsmogelijkheden in het betreffende artikel van het GVB zo flexibel mogelijk toe te passen. Daarin staat onder andere dat als wetenschappelijk kan aangetoond worden dat er een grote overlevingskans is voor een bepaalde soort vis na de vangst, het sorteren en het terug in zee plaatsen, dan kan een uitzondering op de aanlandingsplicht gelden voor die soort.

In 2014 nam de Rederscentrale reeds het initiatief om een overlevingsproject voor schol uit te werken. Het onderzoek uitgevoerd door het ILVO toonde aan dat overlevingskansen sterk worden beïnvloed door de visserijpraktijk, de locatie en de omstandigheden. Ter zelfde tijd werd een methode ontwikkeld om via een analyse van de vitaliteit van een vis, een overlevingskans bij terugzetten in zee te bepalen. Deze kreeg de naam RAMP-methode (Reflex Action Mortality Predictor) mee. De beste resultaten werden gezien bij de kustvisserij, waar tussen 43 en 57% overleving werd vastgesteld, en in sommige omstandigheden zelfs meer dan 90%. Voor het midden en groot vlootsegment werden nog niet veel testreizen uitgevoerd en op de bestudeerde visgronden waren de resultaten minder positief. Na overleg met het beleid - zowel op Vlaams als Europees niveau - werd al snel duidelijk dat nog meer gegevens dienden verzameld te worden om een overlevingsuitzondering voor schol te kunnen argumenteren.

De methode die werd gehanteerd, namelijk de vis dagenlang monitoren via overlevingsbakjes aan boord van vaartuigen, maakte het zeer moeilijk om tijdig voldoende

gegevens te verzamelen en daaraan wetenschappelijke conclusies te verbinden. In het uitwerken van de RAMP methode blijkt dat er een sterk verband is tussen de vitaliteit van een vis en zijn kans om na teruggooi te overleven. Vitaliteit wordt gemeten door aan- of afwezigheid van reflexbewegingen en op basis van externe verwondingen. Pladijzen die niet meer in staat waren hun normale houding weer aan te nemen wanneer ze ondersteboven werden gedraaid bijvoorbeeld, bleken weinig kans op overleving te hebben. Hoe meer wrijving en druk de vissen ondervonden in het net, en hoe langer ze op de lopende band hadden gelegen bij het sorteren, hoe lager de vitaliteit en hoe minder intens de reflexbewegingen bleken te worden.

Voor een tweede overlevingsproject van de Rederscentrale en het ILVO, genaamd 'Afzetmaatregelen na invoering aanlandplicht', werd besloten om vooral met de RAMP-methode te werken. Het project bestaat uit twee werkpakketten, waarvan het eerste momenteel in uitvoering is. ILVO wetenschappers verzamelen aan boord van Belgische vissersvaartuigen op zeereizen in het oostelijk deel van het Engels Kanaal (VIId) en de Keltische Zee - Bristol Kanaal (VIIIfg) extra overlevingsgegevens. Resultaten van de overleving zijn nog niet beschikbaar, gezien ILVO op dit moment volop bezig is met de analyse van de gegevens uit de eerste zeereis aan boord van de Z.47 De Marie-Louise. Bij het ter perse gaan van dit informatieblad worden overlevingsgegevens verzameld op de Z.67 Rubens in het oostelijk deel van het Engels Kanaal. Het is tevens de bedoeling om de RAMP-methode uit te breiden om ook voor andere (platvis)soorten de overlevingskansen verder in kaart te brengen.

Na afloop van de zeereizen wordt tijdens het tweede deel van het project de mogelijkheid van het gebruik van de andere derogatiemogelijkheden in artikel 15 van het GVB

Overlevingstesten in Nederland

Een tweede project is genaamd 'Netinnovatie', waarbij onder andere selectiviteitsinitiatieven in het kader van de aanlandplicht worden uitgewerkt. In België is recent een gelijkaardig project opgestart, genaamd 'Combituig'.

Ten vierde werkt men in Nederland ook volop rond overleving. Niet enkel worden testen gedaan op schol zoals voor het Vlaamse project 'Afzetmaatregelen na invoering aanlandplicht' – maar dan in de Noordzee – maar ook tong, tarbot, griet en stekelrog komen aan bod. Aan boord van de pulskotters TX 3, GO 23 en UK 33 worden momenteel testen afgenomen. De gevangen vis wordt hier nog gedurende een langere periode in overlevingsbakjes geplaatst. De zeereizen zijn op dit moment voor twee derde afgehandeld en lopen nog tot februari 2018. Uit de resultaten tot nu toe blijkt dat meer dan 60% van de gevangen stekelrog weer levend terug gezet kan worden. Een uitzondering op de aanlandplicht voor stekelrog op basis van hoge overleving behoort dus zeker tot de mogelijkheden.

Over de overlevingskansen en dus resultaten van de andere vissoorten werd tot op heden nog geen feedback ontvangen vanuit Nederlandse hoek.

EB/SM ■

Aandachtspunten van de Rederscentrale

In deze rubriek worden korte overzichten gegeven van de activiteiten van de Rederscentrale die niet of minder in aparte artikels aan bod komen. De leden/vennoten kunnen ten allen tijde het secretariaat contacteren als hierover meer informatie gewenst is.

VLAM Raad van Bestuur van vrijdag 20 oktober 2017

Deze Raad van Bestuur stond quasi volledig in het teken van de begroting en nieuwe programma's van de verschillende sectoren voor 2018. Slechts één ander punt werd behandeld, namelijk de PR-aanpak door VLAM als centrum voor agro- en visserijmarketing. Een analyse van de door VLAM gevoerde communicatie werd uitbesteed en gerapporteerd naar de bestuursraad. Een aantal concrete adviezen werden geformuleerd, zowel op horizontaal niveau als individueel voor de diverse sectoren. Deze analyse kadert binnen het herzien van de missie, visie en doelstellingen van VLAM, dat momenteel op initiatief van de Raad van Bestuur en de directie in uitvoering is.

Voor wat betreft de voorstelling van de sectorprogramma's is uiteraard die van de Sectorgroep Visserij voor ons van toepassing. Het programma voor 2018 is gebouwd op twee pijlers, namelijk de promotie van seizoensvis (Vissen van de Maand, Vis van het Jaar, mediaselectie) en export en promotie (Seafood Expo Global, marktprospectie en samenwerking Duitse Riesling wijnindustrie onder Enjoy it's From Europe).

Initiatieven Noordzee op 25 oktober 2017

Op initiatief van gedeputeerde voor de provincie West-Vlaanderen, Bart Naeyaert, vond een overleg plaats rond initiatieven in wording op de Noordzee. Doelstelling van deze vergadering was om gebruikers van de Noordzee te informeren over projecten in ontwikkeling. De input kwam voornamelijk van bedrijven en onderzoeksinstituten die zich in de aquacultuursector bevinden. Zo kwamen de projecten Seaconomy, het Vlaams Zeewierplatform, Value@Sea en Edulis mosselkweek ter sprake. Wat opvalt is dat heel wat verschillende partijen zeer ambitieuze ideeën hebben en voor hun kweekactiviteiten beroep willen doen op een gedeelte van het kleine Belgische deel van de Noordzee. Volgende maand, na afloop van de Klankbordgroep Noordzeeaquacultuur, komen dergelijke projecten meer in detail aan bod in dit informatieblad, uiteraard aangevuld met de visie van de Rederscentrale. Gedeputeerde Naeyaert gaf op het einde van de vergadering te kennen dat het nuttig is dat ook de visserijsector haar activiteiten op het Belgisch deel van de Noordzee eens toelicht. Dit is voorzien op woensdag 6 december.

EAPO

Op 26 oktober is een internetvergadering van de Europese Associatie van Producentenorganisaties doorgegaan. De leden van het Uitvoerend Comité uit 10 Europese lidstaten bespraken de activiteiten van de verschillende werkgroepen. De TAC- en quotavoorstellen 2018 kwamen daarbij aan bod met een voorbereiding van het jaarlijks EAPO-advies aan de ministers bevoegd voor visserij. Een ander onderwerp was het pilootproject van de Europese

Commissie rond een Europees platform voor PO's, waarbij aan EAPO is gevraagd om elementen aan te brengen waarmee de PO's kunnen geholpen worden.

De Europese Commissie heeft ook aangekondigd dat de handelsnormen voor visserijproducten die van 1996 dateren, zullen worden herzien. Ook hier wordt EAPO aanzien als een belangrijke gesprekspartner. Andere onderwerpen die door Europa bij EAPO zijn aangebracht om inbreng te bekomen, zijn het meerjarig financieringskader voor visserij vanaf 2020 en de vertegenwoordigingen op de seminars 'Food from the Oceans', 'Vooruitgang van de Aanlandingsverplichting' en 'Herziening van de Controleverordening'.

Verder werd ook gedebatteerd over de opvolging van het meerjarig beheerplan van de Noordzee, de Brexit en de toekomst van de visserijvertegenwoordiging in Europa. Als de leden vragen hebben bij de visies die de Rederscentrale bij alle vermelde onderwerpen aanbrengt, kan het secretariaat gecontacteerd worden.

MSC

Op vrijdag 27 oktober heeft de Rederscentrale vertegenwoordigers van Marine Stewardship Council Benelux ontvangen. Daarbij werden de werking van de Werkgroep Visserij onder het Conveant 'Visserij verduurzaamt' en het project MaViTrans nog eens toegelicht. Een ander onderwerp was de stand van zaken met het streven naar een algemene certificering voor Noordzeevervisserijen. Een eerder aangegeven intentie van MSC om ook een transitie naar duurzaamheid te erkennen, bleek onder druk van reeds gecertificeerde visserijen niet langer door te gaan. Wel kan bij een transitie nog verwezen worden naar het volgen van een procedure die op de MSC website kan worden teruggevonden. Tenslotte bevestigden de MSC medewerkers dat de ecologische pijler van duurzaamheid voor hun organisatie de focus blijft. Moesten de socio-economische pijlers er worden bijgenomen, dan zouden assessments en certificering nog veel duurder worden dan dat ze nu al zijn.

Strategische Stuurgroep Aquacultuur

Ook op vrijdag 27 oktober vond een Strategische Stuurgroep Aquacultuur in Leuven plaats en de Rederscentrale was vertegenwoordigd. Tijdens de vergadering werd een evaluatie van de lopende onderzoeksprojecten gegeven. Vervolgens werden de onderzoeksthema's voor de call 2017-2018 bepaald. Binnen de stuurgroep werd beslist om in eerste instantie een brede call te doen, maar om enkele onderwerpen prioritair te behandelen. Eén van deze prioriteitsthema's is het aanpakken van 'geosmine' die ervoor zorgt dat kweekvis een grondsmaak krijgt. De einddatum voor de nieuwe call werd op 31 maart 2018 bepaald. Ten slotte werden twee ingediende investeringsprojecten door de stuurgroep beoordeeld, waarbij werd vastgesteld dat beide projecten een meer duidelijke onderbouwing nodig hebben.

Zesde Vlaams Aquacultuur Symposium

Aansluitend op de Strategische Stuurgroep vond het zesde Vlaams Aquacultuur Symposium in het kunstencentrum STUK in Leuven plaats. Dit jaar stond het symposium in het teken van marketing en sales van aquacultuur- en visserijproducten. Tijdens het symposium werden enkele presentaties gegeven over onder andere voeding, consumentgedrag en duurzaamheidscertificeringen in aquacultuur. Colruyt Group gaf een toelichting over de vraag naar vis en zeevruchten van de Belgische consument. Dirk Belmans, Commercieel Directeur van Aqua4C bracht het verhaal van de Omegabaars en Sylvie Becaus gaf een toelichting over de visserijketen en de marketing van visserijproducten. Het symposium werd afgesloten met een netwerkdrink.

SALV

Op de zitting van de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij op 27 oktober zijn geen visserijadviezen aan bod gekomen. In verband met de werking van de SALV zijn de recente aanpassingen in de samenstelling van de Technische Werkcommissie Visserij (TWV) besproken.

Sportvisserij Vlaanderen

Op 30 oktober heeft de Rederscentrale een overleg gehad met een medewerker van deze organisatie. Daarbij werd gesproken over de lopende evaluatie van de recreatieve visserij in Vlaanderen door VLIZ en ILVO. De federatie Sportvisserij Vlaanderen vindt zelf dat dit een nuttige oefening is. Wel bleek dat de visie onder recreatieve vissers over beroepsvisser worden zeer gevarieerd is. Andere thema's die aan bod kwamen, waren de visserijdruk in de zuidelijke Noordzee en de voorwaarden voor visserij binnen de drie zeemijl van de Belgische kustlijn, waarbij de activiteiten van de Rederscentrale rond deze onderwerpen werden toegelicht.

Tong oostelijk Engels Kanaal

Op vraag van de Noord-Franse collega's werd in de NW-WAC de focusgroep tong VIId opnieuw bijeengeroepen. Ze wilden in de adviesraad (AC) steun bekomen voor hun visie dat de TAC-stijging met 40% in 2018 best gemilderd wordt; de TAC in 2018, 2019 en 2020 best onveranderd blijft; de minimummaat van 25 cm best in een wet zou worden gegoten en dat ook aan de Engelse kant zones ter bescherming van juveniele tong zouden moeten worden ingericht. De onderhandelingen tussen de AC-leden over een eventueel advies hierover, is nog lopende. Er wordt verwacht dat er eerst heel wat wetenschappelijke vragen moeten worden beantwoord.

Werkgroep Veilingen

Op dinsdag 7 november vond de Werkgroep Veilingen plaats te Zeebrugge. Onder de vaste rubrieken was er aandacht voor de aanvoerverwachtingen. De komende maanden wordt er vooral aanvoer verwacht vanuit het Bristolkanaal zolang het tongquotum niet volledig benut is. Ook de visgronden in het oostelijk deel van het Engels Kanaal zullen intensiever bevestigd worden naar het jaareinde toe. Het garnaalseizoen geraakt stilaan op zijn einde waardoor de meeste eurokotters opnieuw overschakelen op de visvangst. De grotere vaartuigen blijven hun visserijactivitei-

ten in de oostelijke Noordzee bedrijven zolang de weersomstandigheden het toelaten.

Gedurende de eindejaarperiode zal enkel op tweede kerst niet geveild worden. De overige veildagen verlopen in functie van de aanvoer. Met de drukte van de eindejaarperiode wordt de reders gevraagd om de losplaats voor de veiling in Zeebrugge vrij te houden. De Vlaamse Visveiling (VLV) zal de faciliteiten onderzoeken om een vlotte watervoorziening te regelen in Zeebrugge. Er wordt verwacht dat de sluis in Oostende tegen eind november hersteld zal zijn. Momenteel kan men enkel op aanvraag versassen bij hoog tij en gedurende de werkuren overdag.

De donderdagveiling kent momenteel wisselend succes door het ontbreken van voldoende aanvoer. Toch zijn de meeste reders ervan overtuigd dat dit initiatief best verdergezet wordt en dat het een groeikans krijgt, daar de prijszetting op donderdag goed is. Ook werd de ontduubeling van de maandagveiling besproken bij grote aanvoer. Voor de VLV is dit zeker bespreekbaar op voorwaarde dat er geen extra veildagen gecreëerd worden.

Tijdens de commerciële update was er melding van de positieve reacties van de handel over de donderdagveiling. De VLV meldt dat er voor de eerste tien maanden minder visproducten werden aangevoerd ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Er is een toename van de export naar Frankrijk, Italië en Spanje. Naar Nederland wordt momenteel iets minder geëxporteerd. Er blijkt ook interesse vanuit Zwitserland om te kopen op de visveiling. De Vlaamse Visveiling zal aandacht besteden aan een evenwicht tussen vraag en aanbod van de diverse rog-aanvoer.

Raad van Bestuur en Directiecomité Rederscentrale van 7 november 2017

De meest recente bijeenkomsten van het Directiecomité en daarop aansluitende Raad van Bestuur van de Rederscentrale dateren van 7 november 2017. Daar werd de oprichting van het Ondersteuningsfonds voor Visserij in transitie (OVIS VZW) gemeld. Verder werd gerapporteerd over verschillende vergaderingen met het Departement LV en kabinet Schauvliege, vooral over het FIVA Besluit van de Vlaamse Regering waarbij een aantal discussiepunten worden herzien, al dan niet op vraag van en in overeenstemming met de Rederscentrale.

Onder het agendapunt projectwerking werd een update gegeven over de projecten in uitvoer, namelijk Afzetmaatregelen na invoering aanlandplicht, Productie- en Marketingplan 2017, VSAT, Ledverlichting en SUMARIS. Voor het project MaViTrans werd ondertussen goedkeuring ontvangen.

Tot slot werden de bestuurders geïnformeerd over de representatie van de Rederscentrale in Europese visserijorganisaties, namelijk EAPO en Européche. Sinds enkele maanden is uiteraard ook de EUFA een belangrijke Europese partnerorganisatie geworden, dit voor het behoud van de Europese visserijactiviteiten betreffende de Brexit. Eén van de laatste punten op de agenda was de officiële overdracht van het voorzitterschap van de Rederscentrale van Urbain Wintuin naar Geert De Groote.

Quotacommissie van 9 november 2017

Voor deze vergadering werd een delegatie van het ILVO uitgenodigd om de wetenschappelijke evoluties toe te lichten rond TAC en Quota 2018. Onder andere de stocks waarvan de resultaten in het najaar substantieel afweken van de voorjaarssurveys kwamen aan bod. Voor tong NZ (-2,5%), schol NZ (-35%) en kabeljauw NZ (-24%) is dit het geval.

Verder is besproken dat voor de Rederscentrale een goed resultaat voor tarbot en griet Noordzee op de december-

raad één van de prioriteiten zal zijn. Ook rog in de Westelijke Wateren zal in de focus staan. Verder zal er aandacht worden besteed aan tong in het oostelijk Engels Kanaal waarvoor het voorstel van de Europese Commissie aan de Raad, gevoelig afwijkt van het wetenschappelijk advies.

Zoals gewoonlijk werden ook de stand der vangsten en visserij-inspanning overlopen, de quotaruilen met andere lidstaten kwamen aan bod om tot adviezen van de Quotacommissie aan de Vlaamse overheid te komen.

EB/SM/MV/JV ■

Aanvoer & besomming

Belgische vaartuigen in Belgische havens

September 2017

	Gewicht (kg)	Waarde (€)	G.P. (€/kg)
Stedelijke vismijn Nieuwpoort	49.944	243.503	4,88
Vlaamse Visveiling	1.264.973	5.327.700	4,21
TOTAAL	1.314.917	5.571.203	4,24

Oktober 2017

	Gewicht (kg)	Waarde (€)	G.P. (€/kg)
Stedelijke vismijn Nieuwpoort	28.084	148.523	5,29
Vlaamse Visveiling	1.390.014	6.031.886	4,34
TOTAAL	1.418.098	6.180.409	4,36

Quotaruilen 2017

België krijgt van het Verenigd Koninkrijk

6 ton rog VI,VIIa-c, e-k
3,5 ton tong VIIfg
2,5 ton tarbot & griet IIa,IV

Het Verenigd Koninkrijk krijgt van België

69,5 ton wijting IIa,IV

België krijgt van het Verenigd Koninkrijk

6 ton rog IIa,IV

Het Verenigd Koninkrijk krijgt van België

8 ton heek IIa,IV

België krijgt van Frankrijk

3 ton tarbot & griet IIa,IV

Frankrijk krijgt van België

10 ton rog IIa,IV

Stand der vangsten

	VISBESTAND ¹		QUOTUM 2017	AANVOER	%
Kabeljauw	Ila(EU);IIla(≠SK,≠KT);IV		1.400	474,07	33,86
	VIIa		5	Gesloten	Gesloten
	VIIbc;VIIe-k;VIII;IX;X		110	75,29	68,53
	VIIId		96	16,48	17,09
	Totaal		1.612	570,95	35,43
Schelvis	Ila(EU);IV		235	21,51	9,16
	VIb,XII,XIV(EU+IW)		1	0	0,00
	Vb,Vla(EU+IW)		1	0	0,00
	VIIb-k,VIII,IX,X		107	105,98	98,84
	VIIa		45	4,26	9,45
	Totaal		390	131,75	33,81
Zwarte koolvis	Ila(EU);IIla;IIIbc(EU);IV		35	11,70	33,43
	VII,VIII,IX,X		6	0,55	9,17
	Vb(Faeröer)		36	0	0,00
	Totaal		77	12,25	15,91
Witte koolvis	VII		378	17,97	4,75
Leng	IV(EU)		13	6,65	49,31
	V(EU+IW)		9	0	0,00
	VI,VII,VIII,IX,X,XII,XIV(EU+IW)		60	19,21	32,17
	Totaal		82	25,86	31,46
Wijting	Ila(EU);IV		131	47,39	36,31
	VIIa		2	1,38	86,20
	VIIb-k		418	200,31	47,94
	VIII		10	Gesloten	Gesloten
	Totaal		560	249,49	44,56
Schol	Ila(EU);IIla(≠SK,≠KT);IV		8.409	4.299,41	51,13
	VIIa		90	70,23	78,04
	VIIde		2.254	1.636,13	72,59
	VIIIfg		190	163,85	86,23
	VIIhjk		9	Gesloten	Gesloten
	VIII,IX,X		5	Gesloten	Gesloten
	Totaal		10.957	6.181,07	56,41
Tong	II,IV(EU)		1.494	449,88	30,10
	VIIa		13	9,11	70,08
	VIIId		890	593,98	66,71
	VIIe		57	37,67	65,82
	VIIIfg		571	492,91	86,37
	VIIhjk		94	57,68	61,18
	VIIIab		268	Gesloten	Gesloten
	Totaal		3.388	1.908,26	56,32

¹ EU=EU-wateren; IW=internationale wateren; NW=Noorse wateren; SK=Skagerrak; KT=Kattegat

	VISBESTAND ¹	QUOTUM 2017	AANVOER	%	
Tarbot en griet	Ila,IV(EU)	457	400,91	87,68	
Rog	Ila,IV(EU)	254	142,19	55,98	
	Vlab,VIIa-c,VIIe-k(EU)	810	768,80	94,93	
	VIIId(EU)	129	Gesloten	Gesloten	
	VIII,IX(EU)	8	Gesloten	Gesloten	
	Totaal	1.201	1.044,51	86,94	
Golfrog	VIIe	15	Gesloten	Gesloten	
	VIIId(EU)	2	Gesloten	Gesloten	
	Totaal	17	Gesloten	Gesloten	
Schar en bot	Ila,IV(EU)	503	266,72	53,03	
Tongschar en witje	Ila,IV(EU)	596	275,11	46,16	
Makreel	Ila(EU);IIIa;IIIbc(EU);IV	109	Gesloten	Gesloten	
	Vb(EU+IW);VI,VII,VIIIabde	70	12,16	17,37	
	Totaal	179	119,28	66,71	
Sprot	Ila,IV(EU)	1.794	0,02	0,00	
	VIIId	1	0	0,00	
	Totaal	1.795	0,02	0,00	
Horsmakreel	IVbc,VIIId(EU)	96	61,43	63,99	
	Ila,IVa(EU);VI,VII(≠d),VIII;Vb	6	0,33	5,45	
	Totaal	102	61,76	60,52	
Heek	Ila,IV(EU)	54	33,93	63,31	
	Vb(EU+IW);VI,VII;XII,XIV(IW)	266	38,60	14,52	
	VIIIabde	22	Gesloten	Gesloten	
	Totaal	341	77,43	22,68	
Zeeduivel	Ila,IV(EU)	357	146,41	40,97	
	VII	2.117	1.067,23	50,42	
	VIIIabde	341	Gesloten	Gesloten	
	Totaal	2.815	1.418,96	50,41	
Schartong	Ila,IV(EU)	12	0,01	0,08	
	VII	466	284,45	60,99	
	VIIIabde	17	Gesloten	Gesloten	
	Totaal	496	298,93	60,29	
Langoustine	Ila,IV(EU)	1.401	1.021,25	72,87	
	VII	18	1,07	6,09	
	VIIIabde	5	Gesloten	Gesloten	
	Totaal	1.424	1.022,50	71,80	
Haring	IVc,VIIId(≠Blackwater-bestand)	118	6,14	5,22	

Ruimtelijke ordening

Ruimtelijke ordening op zee is een item waar de Rederscentrale een continue aandacht voor heeft. Deze maand wordt een overzicht gegeven van de plannen voor het windmolenparkproject East Anglia in de zuidelijke Noordzee.

Op dinsdag 31 oktober vond een internetvergadering plaats met vertegenwoordigers van Brown and May en Scottish Power Renewables om de ontwikkelingen betreffende het windmolenpark project East Anglia te bespreken. Het project bevindt zich in de zuidelijke Noordzee (IVC) en omvat plannen voor vier windmolenparken.

East Anglia ONE

East Anglia ONE bevindt zich ongeveer 43 km voor de kust van Suffolk en zal uit 102 turbines bestaan die een totaalcapaciteit realiseren tot 714 MW. Ondertussen zijn de werken aan land reeds begonnen en zullen deze gevolgd worden door de constructiewerken op zee in 2018. Het windmolenpark zou tegen 2020 volledig operationeel moeten zijn. Binnen het gebied is er voornamelijk activiteit van de Nederlandse vloot, maar ook de Belgische boomkorvaartuigen vissen er geregeld, voornamelijk in het noordwesten van het gebied.

East Anglia THREE

Dit windmolenpark behelst een oppervlakte van 305 km² en zal tot 1.200 MW kunnen produceren. Tussen de 172 turbines zal een afstand van minstens 750 m behouden blijven. East Anglia ONE en THREE zullen via een kabel verbonden worden met het nationaal elektriciteitsnet in Bramford. De opbouw van East Anglia THREE diende reeds gestart te zijn, maar de initiatiefnemers hebben nog maar recent de goedkeuring verkregen om met de werken te starten.

East Anglia ONE North

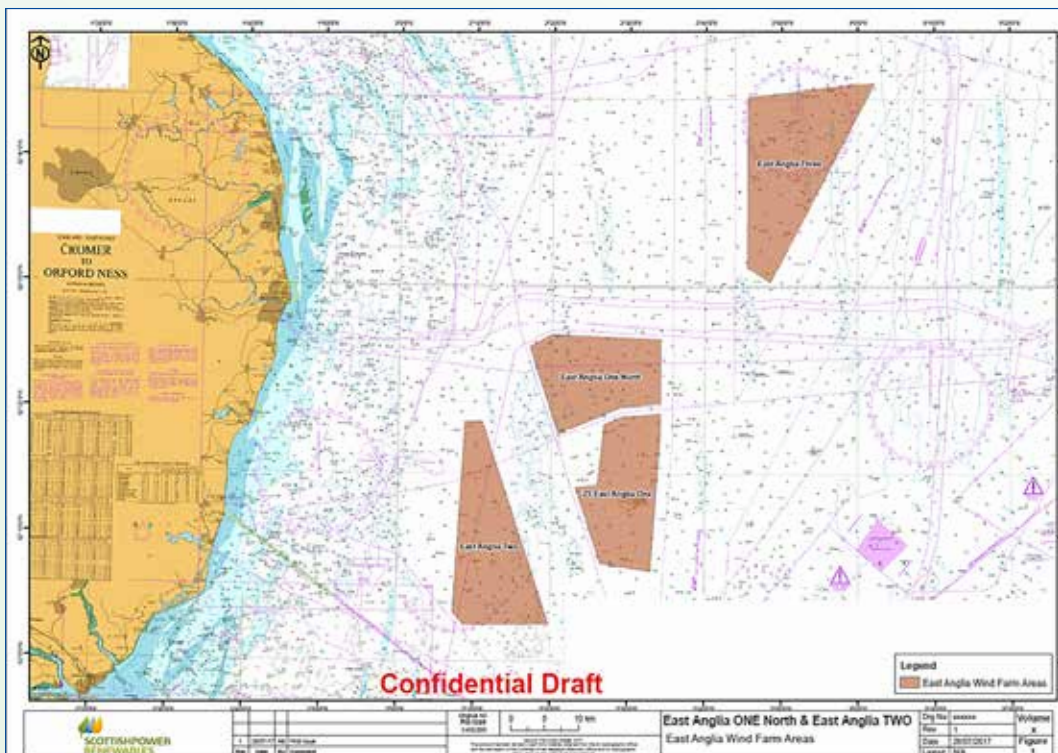
In september werd in dit informatieblad reeds gerapporteerd dat er nog plannen zijn voor twee andere offshore windmolenparken binnen de East Anglia zone. Deze windmolenparken grenzen aan East Anglia ONE en THREE, maar zullen met het vasteland geconnecteerd worden via een andere kabelverbinding. East Anglia ONE North bevindt zich - zoals de naam doet vermoeden - ten noorden van East Anglia ONE. Het windmolenpark omvat een gebied van 209 km² en zal een capaciteit realiseren tot 800 MW. De plannen omvatten grotere turbines die meer megawatt kunnen produceren. Tussen de turbines zullen ruimtes van minstens 1.350 m voorzien worden. De start van de werken is gepland voor 2025.

East Anglia TWO

East Anglia TWO behelst een oppervlakte van 255 km², maar zal wellicht gereduceerd worden. Het windmolenpark zal een capaciteit van 900 MW kunnen realiseren. De aanvang van de bouw is gepland voor 2024.

Verdere opvolging

Volgende zomer wordt een overleg met de initiatiefnemers gepland voor een stand van zaken van het volledige project en worden de Belgische visserijactiviteiten in meer detail besproken. VMS-analyses zullen de recente Belgische visserijactiviteiten binnen deze gebieden in kaart brengen en de Rederscentrale zal vervolgens op basis hiervan de belangen van de Belgische vloot verdedigen. Een publieke consultatie zal eind 2018 plaatsvinden.

East Anglia zone in de Noordzee

JV ■

Werkgroep Visserij

De Werkgroep Visserij werd opgericht onder het Convenant 'Visserij verduurzaamt' en groepeerde stakeholders die betrokken zijn bij de marktwerking. Samen met de andere werkgroepen - Beleid, Kust en Vernieuwing - wordt er getracht om de ambities van het Vistraject te realiseren. Op dinsdag 24 oktober ging in het kantoor van de Rederscentrale te Oostende een achtste bijeenkomst door van de Werkgroep Visserij.

Acties Werkgroep Visserij

Begin 2015 werden ruim 20 doelstellingen uit het Vistraject - een uniek rapport waarin alle duurzaamheidsaspecten van onze visserijsector aan bod komen - toegewezen aan de Werkgroep Visserij. De Rederscentrale werd door de Task Force van het Convenant als trekker aangeduid. De ambitie luidt om deze doelstellingen tegen 2020 na te streven met aandacht voor een verdere ontwikkeling van de duurzame Belgische visserij, waarbij de consument wordt bediend met vis die hoog scoort op vlak van kwaliteit en die gevangen wordt met respect voor biologische evenwichten op zee.

Tijdens de vorige Werkgroep Visserij kwam het voorstel voor overleg met oog op verbetering van de kwaliteit van inktvisachtigen in het algemeen, zodat er meer aanbod is van E-kwaliteit voor export. Bovendien tonen aanvoer en besomming dat inktvissoorten een steeds belangrijkere vangst voor de Belgische visserij vormen. Verschillende acties ter bevordering van de kwaliteit moeten in dit kader onderzocht worden.

Planning MaViTrans (Valduvis-tool)

Als tweede onderwerp van de vergadering kwam aan bod via welke weg in het project MaViTrans gestreefd moet worden naar een Markterkenning voor een Visserij in Transitie. Het project heeft als doelstelling het implementeren van een breed gedragen duurzaamheidserkenning voor de Belgische visserij, gebaseerd op duurzaamheidsbeoordelingen op vaartuigniveau, gegenereerd door de VALDUVIS-tool en met het oog op de verdere verduurzaming van zowel individuele Vlaamse rederijen als de vloot in haar geheel. Onlangs werd het project goedgekeurd en eind november zal een eerste stuurgroep plaatsvinden.

Tijdens de Werkgroep Visserij werd de planning betreffende het project overlopen. In de afgelopen maanden werd door de Rederscentrale een draftversie van het lastenboek opgesteld. Vanaf september heeft ILVO de eerste gesprekken met reders voorbereid en ingepland. Reders die voor het eindejaar een engagementsverklaring ondertekend hebben en een score hoger dan 50 bekomen, zullen een markterkenning op de veilklok krijgen vanaf maart 2018. Daarna is het de bedoeling dat wetenschappers van het ILVO samen met de reder de verbetertrajecten opvolgen. Wat betreft promotie en publiciteit ten slotte, zal er met de VLAM Sectorgroep Visserij samengewerkt worden.

Plaice2Be

Het project Plaice2Be is een uitloper van twee vorige onderzoeken die het ILVO heeft uitgevoerd in 2015. Deze projecten toonden aan dat het merendeel van de pladijs of schol die wordt aangevoerd door Belgische vissers, voor verwerking wordt geëxporteerd naar het buitenland, voor-

namelijk Nederland. Wat de lokale consumptie van deze vissoort betreft, tonen vorige onderzoeken aan dat dit aandeel zeker kan uitgebreid worden.

De doelstelling van het project is om de haalbaarheid van een lokale verwerking van lokaal aangevoerde pladijs te analyseren. In een eerste stap worden de scholmarkt en de verwerkingsactiviteiten beschreven. De mogelijkheden voor lokale verwerking worden opgelijst, vergeleken en geëvalueerd. Ten slotte wordt een business model ontwikkeld voor de meest haalbare optie. De eerste resultaten worden in april 2018 verwacht.

Brexit

De Brexit en de aanlandplicht zijn twee thema's die nog niet op een Werkgroep Visserij geagendeerd stonden. Tijdens de vergadering werd aangegeven dat Rederscentrale lid is van de European Fisheries Alliance (EUF). De doelstelling van deze alliantie van visserijverenigingen met belangen in de Britse wateren is om zo goed mogelijk de huidige toegang van EU-vaartuigen te behouden, net als de verdeelsleutel van de quota, en te verzekeren dat er tijdens de onderhandelingen en het uiteindelijk akkoord betreffende de Brexit rekening gehouden wordt met de socio-economische gevolgen voor vissers en visserijgemeenschappen.

Binnen de werkgroep zijn er betreffende de Brexit verschillende houdingen. De handel stelt dat er veel vraagtekens zijn en geen voorbarige conclusies getrokken mogen worden. Reders willen juist proactief handelen en uiten hun vrees dat de Britten de toegang tot hun wateren zullen beperken en voorwaarden zullen stellen.

Aanlandingsverplichting

Als laatste stond de aanlandingsverplichting op de agenda. Er werd tijdens de vergadering een toelichting van alle acties - zowel op Vlaams als op Europees niveau - waaraan gewerkt is/wordt rond de aanlandplicht gegeven. In dit kader werd het project 'Afzetmaatregelen na aanlandplicht', dat ondertussen eveneens werd goedgekeurd, kort voorgesteld. In dit project is het overlevingsscenario voor schol een prioriteit, gezien de grote aanvoer door Belgische vaartuigen. Om dit scenario verder te onderbouwen worden extra gegevens verzameld via drie zeereizen met

vaartuigen van het groot vlootsegment. De zeereizen focussen op het oostelijk deel van het Engels Kanaal (VIId) en het Bristolkanaal (VIIIfg).

Wat de verwerking van discards aan boord betreft, geven reders aan dat de bemanning zeker niet achter de aanlandingsverplichting staat, zij zullen immers vis moeten verwerken die niet eens voor menselijke consumptie verkocht mag worden. Bovendien zal de aanlandplicht nega-

tieve gevolgen hebben voor de visbestanden terwijl deze, dankzij jaren inspanning van de sector, het net goed doen. De aanlandplicht zal eveneens een impact hebben op de handel gezien deze de aanvoer van goed verkoopbare vis aantast. De algemene stelling binnen de Werkgroep Visserij houdt in dat voor de Belgische visserij de toepassing van de aanlandingsverplichting onmogelijk is mits gebruik van uitzonderingen.

JV ■

Productie- en Marketingplan 2018

Het Productie- en Marketingplan (PMP) 2018 van de producentenorganisatie (PO) Rederscentrale werd op 3 november ingediend bij het Vlaams Departement Landbouw en Visserij. Dit document komt tegemoet aan de vereisten van Verordening (EU) 1379/2013 van het Europees Parlement en de Raad houdende een Gemeenschappelijke Marktordening (GMO) voor visserij- en aquacultuurproducten.

In de GMO krijgen PO's een centrale rol toebedeeld voor het bereiken van de doelstellingen van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) en hun Productie- en Marketingplannen spelen daarbij een belangrijke rol. Het PMP van de Rederscentrale voor het jaar 2018 bevat een strategie, acties en controlemogelijkheden teneinde te streven naar deze doelstellingen.

In het PMP is er aandacht voor het productieprogramma, waarbij de Quotacommissie, de planning van de productie op jaarbasis en het beheer van de visserijmogelijkheden een centrale rol spelen. Verder is er aandacht voor de afzetstrategie waarbij markteisen, nieuwe afzetmogelijkheden en andere commerciële mogelijkheden geïdentificeerd worden. Activiteiten die van belang zijn bij de bijdrage aan het productieprogramma en de afzetstrategie van de producentenorganisatie komen ook aan bod.

Ook worden maatregelen vermeld die uitgewerkt worden met oog op de doelstellingen van artikel 7 van de GMO. Er wordt verwezen naar het Vistraject, het projectvoorstel MaViTrans en het algemeen streven naar erkenning van de verbetering van de duurzaamheid van de visserijactiviteiten van de leden van de Rederscentrale. Dit deel wordt vervolgd met een overzicht van een aantal initiatieven en projecten ter vermindering en beperking van ongewenste vangsten. In dit kader is er tevens aandacht voor de aanlandingsverplichting. Betreffende de voorwaarden waaronder de leden hun visserijproducten aan de markt brengen, is er specifieke aandacht voor de continuïteit van de marktaanvoer, kwaliteitsverbetering en worden alternatieve verkooptechnieken beschreven. Verder is er aandacht voor de bijdragen van de producentenorganisatie tot de uitbanning van illegale, niet gerapporteerde en niet gereguleerde visserij. Ter verbetering van de voorwaarden waaronder de leden hun visserijproducten op de markt brengen, wordt dieper ingegaan op contractverkoop, de verkoopsystemen op de veiling en de opvangregeling.

Betreffende de maatregelen die de Rederscentrale voornemens is te nemen, is er aandacht voor de acties rond

spreading van de vangstmogelijkheden en marketing. Aanvullend volgt een beschrijving van de sancties die van toepassing zijn op de verschillende soorten inbreuken die zich kunnen voordoen bij de uitvoering van de afspraken rond de elementen van het PMP.

Een PMP is met andere woorden een contract tussen de PO en de overheid, maar omdat dit een verplichting is in een Europese verordening heeft dit ook belang voor de Europese Commissie die de taak heeft om het correct uitvoeren van de Europese verordeningen op te volgen. Van zodra het ontwerp PMP wordt goedgekeurd door de Vlaamse overheid, zal dit document digitaal raadpleegbaar zijn via de website van de Rederscentrale.

SM ■

SUMARIS

Het Interreg project SUMARIS ging van start op 1 juli 2017 en loopt voor een periode van drie jaar. Via een intense samenwerking tussen producentenorganisaties en wetenschappelijke instellingen in Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en België wordt gewerkt aan een beheerstrategie voor de visserij op roggen. Ook Rederscentrale en ILVO maken deel uit van de partners en nemen het voortouw bij twee werkpakketten.

Aanleiding en doelstelling van SUMARIS

Een grote meerderheid van de visserijactiviteiten op de Noordzee en het oostelijk deel van het Engels Kanaal zijn van het gemengde type, waarbij diverse vissoorten worden gevangen, die voor een groot deel worden beheerd via Europese TAC's (Total Allowable Catches). Voor roggen werd de TAC vrij recent ingevoerd (2009 voor het oostelijk deel van het Engels Kanaal) en heel wat verschillende roggensoorten vallen onder dezelfde TAC. Gezien de nog steeds beperkte beschikbaarheid van data over de verschillende roggensoorten hanteert de Europese Commissie bij het toekennen van de TAC en quota vaak het voorzorgsprincipe, wat weinig openingen laat voor quota-verhogingen. Het klopt dat een aantal roggensoorten het minder goed doen, maar heel wat soorten – voornamelijk de commerciële – doen het zeer goed en kennen een uitstekende biomassa-index.

Via SUMARIS willen de partners nagaan wat de optimale beheerstrategie voor roggen is, zowel op vlak van bescherming van de roggensoorten die het minder goed doen als vanuit het economische aspect waarbij vissers de kans krijgen om hun activiteiten op rog te kunnen blijven verderzetten. Roggen vallen onder het kader van het Gemeenschappelijke Visserijbeleid (GVB) en meer bepaald de aanlandingsverplichting (LO) vanaf 2019 en daarop wil

SUMARIS anticiperen door de ontbrekende kennis te verzamelen met het oog op een soort-specifieke, grensoverschrijdende beheerstrategie voor de zuidelijke Noordzee en het Engels Kanaal. De strategie is gebaseerd op de uitbouw van een gezamenlijke database die de nodige (ontbrekende) informatie over de verschillende stocks van zowel roggen als haaien zal bevatten. Aansluitend op de dataverzameling zal ook het aspect overleving, wat zeer belangrijk is in het kader van de aanlandplicht, worden meegenomen binnen dit project.

Werkpakketten

Visserijkennis

Via dit werkpakket wordt getracht om de kennis over visserij op rog te verbeteren, ter ondersteuning van managementbeslissingen, met als uiteindelijke doelstelling een optimaal evenwicht te creëren tussen instandhouding en economische efficiëntie. Deze doelstelling zal bereikt worden door de expertise van wetenschappers en industrie-partners uit verschillende landen te combineren. Bijzondere aandacht zal besteed worden aan dataverzameling en meer specifiek de ruimtelijke verdeling van roggen aan de hand van de historiek van vangsten en aanlandingen. Voor de Raja Clavata (stekelrog) zal specifiek onderzoek gevoerd worden naar de belangrijkste levenskenmerken (zoals groei en volwassenheid), omdat dit de belangrijkste commerciële roggensoort is in de deelnemende gebie-

den. Tot slot zal een algemene database worden ontwikkeld om alle informatie uit de verschillende werkpakketten te groeperen. Het Franse onderzoeksinstituut IFREMER treedt op als verantwoordelijke voor dit werkpakket.

Overlevingstesten

Dit werkpakket wordt uitgevoerd onder leiding van het ILVO, maar in nauwe samenwerking met de Rederscentrale en de andere partners. Vanwege de aanzienlijke impact van de aanlandingsverplichting op de visserij en de teruggooi, zijn er reeds enkele jaren onderzoeksprojecten opgestart naar de overleving van vissoorten. Dit was echter voornamelijk gericht op de platvissoorten tong en schol, waardoor op dit moment zeer weinig recente wetenschappelijke data voorhanden zijn over de overlevingskansen van roggen. Een classificatie van externe kenmerken (letsels) en reflexen (de RAMP (Reflex Action Mortality Predictor) methode) biedt een betrouwbare indicatie van de vitaliteit en de overlevingskansen. Het voordeel van dergelijke techniek is dat langdurige testen in laboratoria niet langer noodzakelijk zijn om een zicht te hebben op de overlevingskansen. Voor dit werkpakket wordt ook gerekend op deelname van Belgische vaartuigen die activiteit hebben in de Noordzee en in het oostelijk deel van het Engels Kanaal om wetenschappers aan boord mee te nemen met het oog op overlevingstesten.

Training

Via dit werkpakket, onder leiding van de Rederscentrale, wordt verder gewerkt op het bestaande project Harokit, waarbij trainingssessies georganiseerd worden voor bemanningsleden, medewerkers van de veiling en toekomstige vissers voor het herkennen en behandelen van de verschillende roggensoorten. In eerste instantie zal in het voorjaar van 2018 in één van de Belgische visveilingen een Teach the Teacher sessie plaatsvinden, waarbij de partners uit de drie lidstaten worden opgeleid om ook plaatselijk dergelijke trainingen aan te bieden. Deze eerste training zal verzorgd worden door medewerkers van het ILVO die reeds heel wat ervaring hebben met de verschillende haaien- en roggensoorten. Vervolgens worden zowel in Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk als in België jaarlijks een tweetal sessies georganiseerd specifiek voor vissers, studenten en werknemers van de veilingen. In totaal wordt ernaar gestreefd om in minimum 14 sessies zo'n 200 studenten en professionals te bereiken.

Gezamenlijke strategie

De uitwerking van een gezamenlijke strategie over het beheer van haaien en roggen wordt gecoördineerd door de Kent and Essex Fisheries and Conservation Authority in samenwerking met de deelnemende producentenorganisaties en met ondersteuning van wetenschappelijke instellingen. Deze strategie zal hoofdzakelijk gebaseerd zijn op de informatie en kennis die de werkpakketten rond data-beheer en overleving hebben opgeleverd. Daarnaast worden ook stakeholders uit de visserijsector op lokaal niveau geconsulteerd om hun inzichten mee op te nemen. Dit al-

les wordt in een rapport gegoten en moet de bewijslast vormen voor de besluitvorming rond de optimalisatie van het beheer van haaien en roggen. Suggesties en wetenschappelijke bewijzen voor het optimaliseren van het beheersysteem (quotum, visserij-inspanning en/of andere) maken hier ongetwijfeld deel van uit.

Project management

Coördinator FROM Nord staat als leidende partner in voor een succesvolle organisatie van de projectactiviteiten en de betrokkenheid van de partners. FROM Nord zal gedurende de volledige duur van het project in nauw contact staan met het Interreg-secretariaat, die hen zal briefen over de te zetten stappen en over welke hulpmiddelen kunnen gebruikt worden. Relevante IT-tools zoals een elektronisch platform worden ter beschikking gesteld om op een veilige en optimale manier informatie en documenten te delen.

Communicatie

Het SUMARIS project wordt ondersteund door Europese middelen onder het Interreg 2 Zeeën-programma. Dit brengt een aantal verplichtingen met zich mee, zoals het verspreiden van de projectresultaten, het opstellen en uitvoeren van een communicatieplan en de organisatie van een slotconferentie. Nausicaa, het Franse Nationale Zee-centrum, werd aangesteld als verantwoordelijke voor dit werkpakket.

SM ■

Een alternatieve benadering van MSY-criteria

Zoals gekend streeft Europa ernaar dat tegen 2020 alle visbestanden zich op het niveau van Maximaal Duurzame Opbrengst (MDO, of in het Engels MSY) bevinden. Ook op de Europese adviesraden is dit een Trending Topic. Op de recentste NSAC ExCom werd een wetenschapper uitgenodigd om te komen spreken over het project 'Ecosystem F_{MSY} ' ofwel een visserijsterfte die tot MSY kan leiden, maar dan rekening houdend met alle factoren in een ecosysteem en niet alleen met de biologische gegevens van het visbestand. Daarnaast rapporteren we hier nog over twee werkvergaderingen van de NSAC waarbij de visserijindustrie en wetenschappers (van ICES) informatie met elkaar uitwisselen, onder andere over MSY en TAC & Quota.

NSAC Uitvoerend Comité

Dr. Henrik Sparholt heeft jarenlang ervaring als wetenschapper bij ICES, maar werkt nu voor NMTT (Nordic Marine Think Tank) in Denemarken. Hij werd uitgenodigd door de NSAC om te spreken over het project 'Ecosystem F_{MSY} '. Binnen het project worden 45 visstocks, waarvan voldoende data beschikbaar is, geanalyseerd. De benadering van het project gaat als volgt: indien een visbestand te licht bevist wordt, is het bestand te groot en wordt teveel productie (energie) opgenomen vanuit andere delen van de Food Web. Terwijl bij te hoge visserijactiviteit de stock te klein wordt en er te weinig juveniele vis voorradig is om visserij te kunnen blijven aanhouden op langere termijn.

Binnen het ecosysteemmodel dient voor het beheer van visserij en de visstocks rekening gehouden te worden met vier verschillende componenten, namelijk rekrutering, groei, mortaliteit en maturiteit. Indien één of meerdere componenten niet worden meegenomen in MSY berekeningen, dan worden onjuiste conclusies gevormd en wordt het criterium om TAC- en quota-adviezen te geven (F_{MSY}), niet op het meest logische niveau geplaatst. Op dit moment wordt enkel rekening gehouden met de rekrutering. Dr. Sparholt stelt zich ook vragen bij het feit dat heel wat onderzoek naar het functioneren van het ecosysteem amper of niet ter beschikking gesteld wordt aan wetenschappers en managers. Voor het bepalen van wetenschappelijk advies moet hier veel meer gebruik van gemaakt worden. Dit project zou uiteindelijk moeten resulteren in een soort van tabel die 45 visbestanden bevat, waarbij voor elk visbestand een nieuwe F_{MSY} -waarde wordt bepaald, gebaseerd op het ecosysteem en waarin dus alle componenten worden mee opgenomen.

Tot slot werd dieper ingegaan op de algemene toestand van de visbestanden in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan. Van overbevissing is al jarenlang geen sprake meer en de belangrijkste visbestanden hebben zich heropgebouwd. De resultaten van het 'Ecosystem F_{MSY} ' project worden op 11 en 12 oktober 2018 voorgesteld.

NSAC Workshops

Op woensdag 1 november ging een NSAC workshop over

de samenwerking tussen visserijindustrie en wetenschappers door. ICES gaf een presentatie over visserijbeheer gebaseerd op het ecosysteem ofwel Ecosystem Based Fisheries Management. Om dit optimaal in te vullen wordt gewerkt via de elf descriptoren van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie. Deze richtlijn, steunend op een optimale samenwerking tussen wetenschappers en visserijindustrie, geeft de noodzakelijke elementen aan om tot een realistisch visserijbeheer te komen waarbij wetenschappers gebruik maken van bestaande literatuur en vissers getriggerd worden om verder te streven naar duurzaamheid en de uitbouw van visserij-activiteiten op lange termijn.

Aansluitend ging een discussie door over het nut van teamsessies tussen vissers en wetenschappers om op basis van wetenschappelijke rapporten de noodzakelijke informatie te bekomen zodat de AC een gegrond advies kan uitschrijven. Heel wat visserijorganisaties hebben gekwalificeerd personeel in huis, maar slagen er niet in om toegang te krijgen tot de noodzakelijke data. Teamsessies kunnen hiervoor een oplossing bieden.

Uiteraard kwam ook de aanlandplicht ter sprake. Chokes en andere mogelijke gevolgen van de aanlandplicht moeten meegenomen worden bij de opmaak van het ICES advies betreffende TAC's en quota. Ter voorbereiding van het advies voor 2019 zal in de loop van volgend jaar samen met de NSAC een workshop worden georganiseerd door ICES, specifiek gericht op de invloed van de aanlandplicht bij het bepalen van wetenschappelijk advies over TAC's en quota.

Op donderdag 2 november ging in beperkte kring een eerste werkvergadering door rond de opmaak van een NSAC advies over TAC's en quota. Vaak wordt advies verleend over één bepaalde vissoort of een ingrijpende maatregel, zoals de aanlandingsverplichting. Maar de NSAC wil de tijd nemen om na te denken over het huidige systeem waarbij TAC's en quota worden bepaald en suggesties aanbrengen om die methodiek verder op punt te stellen, rekening houdend met de evolutie van de visserijsector, zowel op beleidstechnisch als uitvoerend vlak. De NSAC is ervan overtuigd dat de constataties van wetenschappers niet steeds overeenkomen met de impressie van de vissers. Het is in de visserijsector algemeen gekend dat de wetenschappelijke gegevens ongeveer twee jaar ach-

terlopen op de realiteit. De vaststellingen die de vissers dagelijks doen, zijn belangrijke bronnen van informatie en dialoog met ICES kan er voor zorgen dat er in de wetenschappelijke adviezen meer rekening wordt gehouden met die vaststellingen.

Het opmaken van een advies over TAC's en quota kan niet zonder het over MSY te hebben. Voor elke vissoort en eventueel voor elke lidstaat zal dit op een andere manier bereikt worden. Er zal een advies voorbereid worden in de vorm van een lijst van alle belangrijke vissoorten in de

Noordzee met daarbij een aantal aanbevelingen (innovaties, toegangscriteria) hoe volgens de NSAC MSY kan behaald worden. Voor sommige soorten kan dit advies inhouden dat het wegvallen van de TAC de beste oplossing is, voor andere soorten in een bepaald gebied moeten toegangscriteria opgelegd worden. Het is de bedoeling om in het voorjaar van 2018 een nieuwe NSAC Advice Drafting Group bijeen te laten komen met het oog op het afwerken van dergelijk advies tegen het tweede deel van volgend jaar.

SM ■

bvba SNAUWAERT JOËL

- ✓ MARINE CONSTRUCTIE EN REPARATIE
- ✓ ALLE SCHEEPSHERSTELLINGEN
- ✓ ONTWERPER + PRODUCTIE ECOROLL

Minder brandstofverbruik
Minder bodemberoering
Minder slijtage

Kotterstraat 93 - 8380 Zeebrugge
Gsm 0475 74 50 79
E-mail: joels@pandora.be

Aanvullende quotamaatregelen

Na advies van de Quotacommissie, heeft de Vlaamse minister bevoegd voor visserij de volgende quotamaatregelen uitgevaardigd met ingang van 1 november 2017.

Schol

II, IV

Aan de vissersvaartuigen met een motorvermogen van 221 kW of minder, is in de ICES-gebieden II, IV (Noordzee en Schelde-estuarium) voor de periode 1 november tot en met 31 december 2017 een hoeveelheid schol toegekend die gelijk is aan 170 kg/kW. Voor de vissersvaartuigen uit het groot vlootsegment (GVS) geldt de beperking van 260 kg/kW. Er gelden bijkomende vangstbeperkingen IVc voor gemengde reizen in de gebieden VIId en IVc. Ingeval gedurende een visreis, de vangsten zowel in de ICES-gebieden II, IV als VIId worden verwezenlijkt, worden de gevangen hoeveelheden schol in de Noordzee aan een beperking per zeereis onderworpen van 1.000 kg per vaartdag voor het klein vlootsegment (KVS) en 2.000 kg per vaartdag voor het GVS.

VIId

De scholvangsten worden in dit gebied voor de periode 1 november tot en met 31 december 2017 per zeereis beperkt tot 1.000 kg per vaartdag voor het KVS en 2.000 kg per vaartdag voor het GVS. Wanneer 90% van het quotum is benut vóór 1 december, worden de toegekende hoeveelheden per vaartdag gehalveerd: 500 kg voor het KVS en 1.000 kg voor het GVS.

Tong

II, IV

Aan alle vissersvaartuigen wordt in de ICES-gebieden II, IV voor de periode 1 november 2017 tot en met 31 december 2017 een hoeveelheid tong toegekend die gelijk is aan 5.000 kg + 15 kg/kW. Ook hier gelden er bijkomende vangstbeperkingen IVc voor gemengde reizen in de gebieden VIId en IVc. Ingeval gedurende een visreis, de vangsten zowel in de ICES-gebieden II, IV als VIId worden verwezenlijkt, worden de gevangen hoeveelheden tong in de Noordzee aan een beperking per zeereis onderworpen van 300 kg per vaartdag voor het KVS en 600 kg per vaartdag voor het GVS.

VIIa

De totale vangst voor de periode 1 november 2017 tot en met 31 december 2017 is maximaal 500 kg tong VIIa per vaartuig. Deze toewijzing is niet van toepassing voor vaartuigen die geen specifieke vismachtiging VIIa hebben.

VIId

De tongvangsten in de VIId worden vanaf 1 november 2017 per zeereis beperkt tot 300 kg per vaartdag voor vaartuigen uit het KVS en 600 kg per vaartdag voor vaartuigen uit het GVS.

VIIe

De totale vangst voor de periode 1 november 2017 tot en met 31 december 2017 is maximaal 2.300 kg tong VIIe per vaartuig. Deze toewijzing is niet van toepassing voor vaartuigen die de boomkorvisserij of de passieve visserij beoefenen en geen specifieke vismachtiging VIIe hebben.

VIIIfg

Aan de vissersvaartuigen met een motorvermogen van meer dan 221 kW en die niet op de lijst 'Visvergunningen Golf van Gascogne 2017' voorkomen, wordt in de ICES-gebieden VIIIfg voor de periode 1 november tot en met 31 december 2017 een hoeveelheid tong toegekend die gelijk is aan 2.000 kg + 3 kg/kW. De vissersvaartuigen die wel op de lijst 'Golf van Gascogne 2017' voorkomen, krijgen een hoeveelheid tong toegekend die gelijk is aan 2.000 kg.

Kabeljauw

VIIb-c, e-k, VIII

Aan de vissersvaartuigen, zowel uit het KVS als het GVS, wordt in de ICES-gebieden VIIb-c, e-k, VIII voor de periode 1 november 2017 tot en met 31 december 2017 een hoeveelheid kabeljauw toegekend die gelijk is aan 3.000 kg + 4 kg/kW. Deze hoeveelheid wordt verdubbeld voor een vissersvaartuig dat volgens de officiële lijst der Belgische vissersvaartuigen uitsluitend is uitgerust met de planken.

VIId

Alle vissersvaartuigen krijgen in de periode 1 november tot en met 31 december 2017 een hoeveelheid kabeljauw VIId toegekend van 3 kg/kW.

Rog II, IV

De rogvangsten in de Noordzee worden per zeereis beperkt tot 150 kg per dag voor het KVS en 300 kg per dag voor het GVS. Deze hoeveelheden worden verdubbeld voor een vissersvaartuig dat volgens de officiële lijst der Belgische vissersvaartuigen uitsluitend is uitgerust met de planken.

Wijting VIIb-k

Vanaf 1 november tot 31 december 2017 worden de wijtingvangsten in de VIIb-k per zeereis beperkt tot een hoeveelheid van 200 kg per vaartdag voor het KVS en 400 kg per vaartdag voor het GVS. Deze hoeveelheden worden verdubbeld voor een vissersvaartuig dat volgens de officiële lijst der Belgische vissersvaartuigen uitsluitend is uitgerust met de planken.

SOCIAAL SECRETARIAAT VOOR ONDERNEMERS

Besox verwerkt reeds 70 jaar de lonen van de Belgische Zeevisserij, en hiervoor hebben we 6 medewerkers die dagelijks ter beschikking staan: **Patricia, Christa, Vanessa, Katrien en Frederiek** in onze burelen in Knokke-Heist en **Karin** in onze burelen in Oostende.

CONTACT

PATRICIA DE BAENE : PATRICIA.DEBAENE@BESOX.BE | 050 63 07 18

CHRISTA MEYSSEMAN : CHRISTA.MEYSSEMAN@BESOX.BE | 050 63 07 90

VANESSA BIL : VANESSA.BIL@BESOX.BE | 050 63 07 01

KATRIEN VAN DEN BRUAENE : KATRIEN.VAN.DEN.BRUAENE@BESOX.BE | 050 63 07 23

FREDERIEK MOBOUCK : FREDERIEK.MOBOUCK@BESOX.BE | 050 63 07 93

KARIN PYFFEROEN : KARIN.PYFFEROEN@BESOX.BE | 059 44 70 25

BAYAUXLAAN 12 | 8300 KNOKE-HEIST

JACOBSENSTRAAT 7 | 8400 OOSTENDE

besox, bij ons zijn de extra's standaard

INDIEN U EEN OFFERTE WENST VOOR UW LOONADMINISTRATIE KAN U STEEDS VRIJBLIJVEND CONTACT OPNEMEN
MET ONZE COMMERCIELE VERANTWOORDELIJKE IN OOSTENDE VOOR EEN GESPREK OF EEN PRIJSOFFERTE:

HEIDI VANOOTEGHEM : HEIDI.VANOOTEGHEM@BESOX.BE | 0499 94 07 62

VLAAMSE VISVEILING nv
ZEEBRUGGE & OOSTENDE

3 maal per week het aanvoerpunt voor verse vis in Vlaanderen

Afdeling Zeebrugge

Noordzeestraat 201
8380 Zeebrugge

Tel: +32 50 55 99 33

Fax +32 50 54 50 18

Afdeling Oostende

Maritiemplein 1
8400 Oostende

Tel: +32 59 33 90 90

Fax +32 59 34 08 98

@: info@vlvis.be • Web: www.vlvis.be

Stijgende aanvoertendens

AANVOER

In de maand september werden door Belgische vaartuigen 1.315 ton visserijproducten aangevoerd in Belgische havens. Ten opzichte van september 2016 is dit een forse stijging met 20%. Hiervan werden 731 ton of 55% aangevoerd in de vismijn van Zeebrugge (-9%) en 534 ton of 41% in Oostende (+8%). De aanvoer in Nieuwpoort bedroeg 50 ton of 4% (+1%).

De aanvoer van rondvissoorten steeg met 92% tot 107 ton. Ook de aanvoer van heel wat platvissoorten deed het beter. De aanvoer van schol steeg tot 500 ton, wat goed is voor 38% van de totale aanvoer. De aanvoer van tong steeg met 25% tot 118 ton. Griet kende een stagnatie, terwijl tarbot steeg met 5% tot 48 ton. Tongschar ging fel vooruit in aanvoer (+94%) en de aanvoer voor rog steeg met 31%. In volle garnaalseizoen kende de garnaalaanvoer een achteruitgang met 36% tot 78 ton.

Overzicht 2017

In de eerste negen maanden van 2017 werden er in totaal 11.774 ton visserijproducten aangevoerd door Belgische vaartuigen in Belgische havens. Dit is 7% minder dan in de vergelijkbare periode van 2016. Er werden 6% minder demersale vissoorten aangevoerd waarvan 3.600 ton schol, wat 7% minder is dan vorig jaar en 1.499 ton tong, een daling met 16%. De totale aanvoer van de rondvissoorten daalde met 20%, gaande van 17% voor kabeljauw tot 46% voor wijting. Zeeduivel deed het opnieuw beter. Er werd 21% meer aangeland (421 ton). Tongschar daalde met 3% tot 415 ton, tarbot steeg met 17% tot 301 ton en de aanvoer van griet verminderde tot 181 ton. De garnaalaanvoer kende een daling tijdens de eerste drie trimesters van 2017 met 48 ton en de aanvoer van Sint-Jacobsschelpen daalde met 11% tot 272 ton.

AANVOERWAARDE

De totale omzet in de Belgische vismijnen, gerealiseerd door Belgische vaartuigen in september 2017, bedroeg

5,57 miljoen euro wat 30% meer is dan in dezelfde maand vorig jaar.

De besomming voor de demersale vissoorten bedroeg 4,42 miljoen euro (+32%), wat overeenkomt met 79% van de totale aanvoerwaarde (+1%).

De rondvissoorten brachten € 327.000 op, een stijging met 114%. Bij de platvissoorten werd voor schol een omzetstijging met 32% genoteerd tot € 982.000 wat overeenkomt met 18% van de totale omzet. Ter vergelijking: in september 2016 bedroeg de opbrengst van schol € 742.000, wat goed was voor 17% van de totale opbrengst.

Tong bracht 1,54 miljoen euro op (+32%). Dit komt overeen met 28% van de totale besomming (+1%).

De duurdere vissoorten tarbot en griet brachten respectievelijk 18% en 16% meer op dan vorig jaar. De omzet voor tongschar vermeerderde met 96% tot € 276.000 en die voor schar tong verminderde met 23% tot € 28.000. Zeeduivel kende een aanvoerwaarde van € 239.000 (+23%). Voor roggen werd een omzetstijging met 29% vastgesteld tot € 184.000.

Stijgers ↑			Dalers ↓		
Soort	Ton	%	Soort	Ton	%
Schelvis	4	+205%	Schar	14	-26%
Kabeljauw	77	+102%	Schartong	12	-16%
Wijting	5	+9%	Bot	4	-82%
Steenbolk	9	+101%	Rode Poon	49	-31%
Schol	500	+17%	Garnaal	78	-36%
Tong	118	+25%	Langoustines	10	-15%
Tarbot	48	+5%			
Tongschar	59	+94%			
Rog	67	+31%			
Hondshaai	38	+82%			
Zeeduivel	20	+17%			
Sint-Jacobsschelpen	12	+75%			
Zeekat	89	+202%			

Tabel 1: Evolutie aanvoer demersale vissoorten, schaal- en weekdieren t.o.v. dezelfde maand 2016

N.V. LEMAHIEU H.K.
Oude Vaartstraat 4 - 8730 Beernem
☎ (050) 25 04 80 - Fax (050) 78 19 68
info@lemahieu.eu - www.lemahieu.eu

**THERMO - ISOLERENDE VERPAKKING
IN EXPANDEERBAAR POLYSTYREEN VOOR:**

verse vis en viswaren
vers vlees en vleeswaren
groenten en fruit
zuivelproducten
diepvriesproducten
breekbare mechanische, elektrische of
precisie-instrumenten
het groeperen van borden potten en bekers in glas,
plastic of aardewerk (paletten)
pootbakjes voor horticuultuur en tuinbouw
isolatieplaten

**ALLE TOEPASSINGEN
IN EXPANDEERBAAR POLYSTYREEN**

Kaai 250A- Voorhavenlaan 84 - B 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 255 58 00 - Fax +32 (0)9 251 69 84
e-mail: info@werkhuisen-ketels.be

**OFFICIEEL HOOFDVERDELER CUMMINS MARINE MOTOREN
SERVICE CENTER CUMMINS MARINE**

Plaatsen van dieselmotoren tot 3000 pk
Afbouwen van nieuwbouwschepen
Scheepslift tot 300 ton en 13 m breed
Alle scheepsherstellingen boven de waterlijn
Schroeven - Schroefassen - Roeren
Plaatsen van straalbuizen
Alle plaat- en laswerken
Alle draai- en freeswerken

VJ n.v.

Tel. 050 54 45 41
Fax 050 54 58 37

Scheepsherstelling
Afwerking nieuwbouwschepen
Metaalconstructie
Draai-, frees- en schaafwerk
Inox- en aluminiumconstructie
Verhuur telescopische kranen

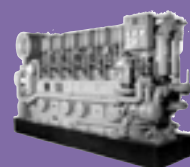
SDS n.v.

Tel. 050 54 51 78
Fax 050 55 03 67

Leveren, plaatsen en herstelling van:
alle dieselmotoren,
keerkoppelingen, pompen
en compressoren e.a.
ABC-dealer
DROOGDOK
Schroeven en schroefassen
Las- en leidingswerk

Bureel - Werkplaatsen:
Boomkorstraat 7/8 - 8380 ZEEBRUGGE
GSM 0477 41 20 93
24u/24u

Door de mindere aanvoer in volle garnaalseizoenen daalde de omzet aanzienlijk tegenover vorig jaar: € 443.000 (-33%). De aanvoerwaarde van langoustines daalde tot € 76.000 (-12%).

Overzicht 2017

In de eerste negen maanden van dit jaar bereikte de totale besomming van Belgische vaartuigen in eigen havens 47,02 miljoen euro, een afname met 4,5% t.o.v. 2016. De opbrengst van demersale vissoorten daalde met 6% tot 40,53 miljoen euro wat overeenstemt met 86% van de totale besomming. Voornaamste oorzaak van de omzetsdaling gedurende de eerste negen maanden is de mindere aanvoer. Opmerkelijke verhogingen zijn de cijfers voor tarbot (2,89 miljoen euro, +12%), roggen (1,95 miljoen euro, +9%), zeekat (€ 2.052.000, +9%) en zeeduivel. Deze laatste vermeerderde met 19% tot 4,16 miljoen euro, wat goed is voor de derde plaats in de ranglijst na tong en schol.

De omzet voor kabeljauw daalde met 19% tot 970.000 euro (d.i. slechts 2% van de totale opbrengst). Bij de platvissoorten bracht tong minder op dan vorig jaar (17,11 miljoen euro, -16%) wat goed is voor 36% van de totale omzet van Belgische vaartuigen in Belgische havens (-6%).

De opbrengst van garnalen steeg met 9% tot 1,71 miljoen euro. Dit is vooral te wijten aan de hoge prijszetting gedurende de ganse periode. Langoustines brachten 14% minder op dan in de eerste drie trimesters van 2016 (€ 553.000). Binnen de groep van de weekdieren viel een omzetsdaling voor Sint-Jacobsschelpen met 9% te noteren tot € 863.000.

schol steeg met 13% tot 1,96 euro/kg. Per klasse 1-2-3-4 betaalde men respectievelijk volgende prijzen in euro/kg: 2,70 (+1%); 2,03 (+18%); 1,87 (+18%) en 1,75 (+16%). Onze economisch belangrijkste vissoort tong noteerde een gemiddelde prijs van 13,02 euro/kg, een stijging met 5%.

Overzicht 2017

De gemiddelde visprijs over de eerste negen maanden bedroeg 3,99 euro/kg, een stijging met 2% t.o.v. vorig jaar. De gemiddelde prijs voor de demersale soorten bleef status quo op 3,91 euro/kg. De gemiddelde kabeljauwprijs bedroeg 3,05 euro/kg (-2%) en deze voor wijting steeg met 7% tot 1,11 euro/kg. De gemiddelde tongprijs bleef status quo op 11,42 euro/kg en voor tongschar werd 6% minder betaald: 4,79 euro/kg. De duurdere vissoorten zoals zeeduivel 9,89 euro/kg (-2%) en tarbot 9,61 euro/kg (-3%) noteerden een mindere prijszetting. Griet kende een prijs van 7,31 euro/kg (+8%). Gedurende de eerste negen maanden steeg de scholprijs met 7% tot 1,73 euro/kg. De garnaalprijs steeg met 35% tot 8,32 euro/kg terwijl voor langoustines een daling met 3% werd genoteerd: 7,53 euro/kg. Ook de Sint-Jacobsschelpen noteerden goed met een gemiddelde prijs van 3,17 euro/kg.

Tong: Volgende prijzen in euro/kg werden bekomen per grootteklasse:

Grootte Klasse	September 2016	September 2017	Evolutie
1	17,80	19,41	+9%
2	18,82	18,09	-4%
3	13,20	13,55	+3%
4	11,77	12,28	+4%
5	9,54	10,68	+12%
Totaal	12,35	13,02	+5%

Tabel 2

PRIJZEN

De gemiddelde visprijs steeg in september met 8% tot 4,24 euro/kg. In de vismijn van Zeebrugge bedroeg de gemiddelde visprijs 4,18 euro/kg (+13% t.o.v. september vorig jaar). In Oostende werd gemiddeld 4,25 euro/kg betaald (+1%). De visserijproducten in Nieuwpoort brachten gemiddeld 4,88 euro/kg op (-10%).

Voor de demersale vissoorten betaalde men gemiddeld 4,08 euro/kg t.o.v. 3,74 euro/kg in september vorig jaar.

Voor kabeljauw werd gemiddeld 3,50 euro/kg betaald (+14%). De prijs voor

Stijgers ↑			Dalers ↓		
Soort	Euro/kg	%	Soort	Euro/kg	%
Kabeljauw	3,50	+14%	Wijting	1,63	-1%
Schol	1,96	+13%	Steenbolk	0,62	-33%
Tong	13,02	+5%	Heek	2,14	-17%
Tarbot	9,56	+13%	Schar	0,79	-12%
Griet	7,34	+14%	Bot	0,69	-13%
Tongschar	4,68	+1%	Scharretong	2,42	-9%
Zeeduivel	11,71	+6%	Rog	2,77	-2%
Garnaal	5,68	+6%	Hondshaai	0,45	-53%
Langoustines	7,31	+3%			
Sint-Jacobsschelpen	3,93	+3%			
Zeekat	4,96	+48%			

Tabel 3: Evolutie prijzen demersale vissoorten, schaal- en weekdieren t.o.v. zelfde maand 2016

Vergelijkende zeevisserijstatistiek

September 2016-2017

		09/2016			09/2017		
		KG	EURO	EURO/KG	KG	EURO	EURO/KG
Demersaal	SCHELVIS	1.331	3.778	2,84	4.055	11.564	2,85
	KABELJAUW	37.983	116.668	3,07	76.956	269.663	3,50
	KOOLVIS	576	1.044	1,81	834	1.302	1,56
	WIJTING	4.225	6.982	1,65	4.607	7.529	1,63
	POLLAK	1.238	4.814	3,89	2.383	10.648	4,47
	LENG	1.015	3.073	3,03	1.434	4.627	3,23
	TORSK	22	7	0,33	26	7	0,27
	HEEK	4.750	12.241	2,58	7.379	15.812	2,14
	STEENBOLK	4.710	4.335	0,92	9.486	5.923	0,62
	SCHOL	427.662	742.257	1,74	500.309	982.011	1,96
	BOT	20.172	15.990	0,79	3.550	2.447	0,69
	SCHAR	18.667	16.814	0,90	13.825	10.984	0,79
	TONG	94.467	1.167.535	12,36	118.136	1.538.629	13,02
	TARBOT	45.569	387.103	8,49	47.781	456.957	9,56
	GRIET	24.065	154.714	6,43	24.455	179.567	7,34
	TONGSCHAR	30.317	140.413	4,63	58.919	275.709	4,68
	SCHARRETONG	13.901	37.026	2,66	11.722	28.405	2,42
	HEILBOT	30	341	11,36	59	721	12,21
	HONDSTONG (WITJE)	1.514	3.193	2,11	1.731	4.091	2,36
	ROGGEN				119	165	1,39
	RODE POON	49.256	71.134	1,44	34.045	62.912	1,85
	GRAUWE POON	3.611	1.283	0,36	2.358	1.235	0,52
	ENGELSE POON	4.183	2.514	0,60	7.094	5.848	0,82
	ZEEWOLF	1.636	6.124	3,74	3.919	13.035	3,33
	ZEEDUIVEL	17.505	193.660	11,06	20.402	238.818	11,71
	KONGERAAL	671	1.398	2,08	1.817	3.634	2,00
	MUL	7.420	54.152	7,30	5.532	26.601	4,81
	ZEEBAARS	550	6.608	12,02	849	9.450	11,13
	KATHAAIACHTIGEN				15	5	0,36
	HAAIEN ALG.	594	332	0,56	1.210	660	0,55
	ANDERE DEMERS.	482	640	1,33	678	1.009	1,49
	GROOTOOGROG	681	1.568	2,30	491	1.039	2,12
	STEKELROG	22.311	61.968	2,78	31.785	84.446	2,66
	BLONDE ROG	22.656	66.248	2,92	30.905	89.791	2,91
	ZANDROG	4.435	11.990	2,70	3.293	8.761	2,66
	GOLFRUG	713	1.404	1,97	111	261	2,35
	ZANDTONG	1.372	11.019	8,03	3.310	25.723	7,77
	PIETERMAN	1.013	5.506	5,44	4.610	8.264	1,79
	LIPVISSSEN	3	1	0,34	32	29	0,92
	ZONNEVIS	1.720	13.844	8,05	1.544	11.467	7,43
	GOUDBRASEM				3	6	2,05
	ZWARTE ZEEBRASEM	96	160	1,67	166	162	0,97
	HONDSHAAL	20.808	19.816	0,95	37.886	16.926	0,45
	KATHAAI	855	697	0,82	3.524	1.940	0,55
	DUNLIPHARDER	31	34	1,11	27	22	0,82
	ATL. ZALM	1	5	14,76	2	26	12,77
	Subtotaal	894.817	3.350.437	3,74	1.083.374	4.418.832	4,08
Pelagisch	HORSMAREEL	3.552	1.339	0,38	3.383	1.673	0,49
	HARING	2	1	0,66			
	MAKREEL	3.640	5.417	1,49	228	638	2,80
	SARDINE	9	31	3,48			
	Subtotaal	7.203	6.788	0,94	3.611	2.311	0,64
Schaaldieren	GARNAAL	130.863	704.283	5,38	80.565	461.248	5,73
	LANGOUST.(GEH.)	12.112	86.349	7,13	10.362	75.745	7,31
	LANGOUST.(ST.)	3.774	31.039	8,22	4.098	28.689	7,00
	NOORDZEEKRAB	11.540	4.928	0,43	10.347	6.589	0,64
	ZEEKREEFT	265	2.869	10,83	285	2.869	10,06
	ANDERE SCHAALD.	117	61	0,52	561	255	0,45
	KRABBENPOTEN	3.689	11.186	3,03	4.117	12.225	2,97
	Subtotaal	162.360	840.716	5,18	110.335	587.620	5,33
Weekdieren	ST.JAKOBS-SCH.	6.713	25.691	3,83	11.766	46.208	3,93
	PIJLINKTVISSEN	1.553	11.798	7,60	11.732	81.407	6,94
	ZEEKAT	29.490	99.186	3,36	89.084	441.669	4,96
	OCTOPUSSEN	869	1.209	1,39	4.248	4.271	1,01
	WULK	698	1.335	1,91	3.284	6.778	2,06
	Subtotaal	39.323	139.219	3,54	120.114	580.333	4,83
Totaal		1.103.703	4.337.160	3,93	1.317.434	5.589.096	4,24

Gecumuleerde vergelijkende zeevisserijstatistiek (2016-2017)

		JAN-SEP 2016			JAN-SEP 2017		
		KG	EURO	EURO/KG	KG	EURO	EURO/KG
Demersaal	SCHELVIS	95.034	166.478	1,75	97.189	182.330	1,88
	KABELJAUW	383.652	1.195.969	3,12	317.908	970.258	3,05
	KOOLVIS	4.425	6.919	1,56	7.378	9.212	1,25
	WIJTING	265.041	274.376	1,04	143.317	159.702	1,11
	POLLAK	38.804	130.772	3,37	21.331	80.974	3,80
	LENG	34.140	77.351	2,27	18.301	48.343	2,64
	TORSK	217	72	0,33	165	62	0,38
	HEEK	46.877	93.448	1,99	59.645	117.720	1,97
	STEENBOLK	252.817	160.798	0,64	233.781	154.827	0,66
	SCHOL	3.899.753	6.330.671	1,62	3.631.822	6.297.480	1,73
	BOT	203.650	134.573	0,66	100.147	81.277	0,81
	SCHAR	185.177	140.674	0,76	111.375	88.224	0,79
	TONG	1.790.941	20.477.740	11,43	1.498.858	17.110.417	11,42
	TARBOT	257.228	2.564.680	9,97	300.563	2.887.932	9,61
	GRIET	198.035	1.345.998	6,80	181.252	1.325.221	7,31
	TONGSCHAR	426.035	2.182.085	5,12	414.610	1.986.218	4,79
	SCHARRETONG	188.586	330.761	1,75	227.933	418.529	1,84
	HEILBOT	664	8.353	12,58	1.079	12.897	11,95
	HONDSTONG (WITJE)	64.032	123.051	1,92	56.380	94.771	1,68
	ROGGEN	10.536	22.841	2,17	1.005	1.894	1,88
	RODE POON	641.506	720.449	1,12	779.610	1.059.887	1,36
	GRAUWE POON	52.786	19.842	0,38	50.417	26.752	0,53
	ENGELSE POON	188.313	102.280	0,54	191.489	135.355	0,71
	ZEEWOLF	13.652	52.435	3,84	16.699	48.989	2,93
	ZEEDUIVEL	346.574	3.495.512	10,09	420.932	4.162.216	9,89
	KONGERAAL	30.755	37.552	1,22	31.880	39.682	1,24
	ROODBAARZEN	4	5	1,19			
	MUL	83.170	346.717	4,17	52.806	223.137	4,23
	ZEEBAARS	16.924	198.529	11,73	13.688	147.216	10,76
	KATHAAIACHTIGEN	162.490	113.213	0,70	95	72	0,76
	HAAIEN ALG.	5.116	2.201	0,43	6.997	3.380	0,48
	ANDERE DEMERS.	6.022	10.047	1,67	5.901	7.202	1,22
	GROOTOOGROG	23.846	44.739	1,88	22.477	40.946	1,82
	STEKELROG	334.712	719.861	2,15	299.734	678.475	2,26
	BLONDE ROG	309.400	795.451	2,57	366.959	976.922	2,66
	ZANDROG	93.287	197.973	2,12	92.749	196.907	2,12
	GOLFROG	1.899	4.154	2,19	23.857	56.043	2,35
	ZANDTONG	25.899	196.508	7,59	45.165	277.290	6,14
	PIETERMAN	11.896	55.929	4,70	22.067	61.227	2,77
	LIPVISSEN	3.217	2.121	0,66	1.831	1.050	0,57
	PALING	5	41	8,15	5	41	8,18
	ZONNEVIS	16.508	117.289	7,10	13.501	105.609	7,82
	GOUDBRASEM				3	6	2,05
	ZWARTE ZEEBRASEM	7.304	6.398	0,88	4.255	4.305	1,01
Demersaal	HONDSHAAL	277.928	125.247	0,45	441.748	227.984	0,52
	KATHAAI	25.647	24.291	0,95	41.913	22.898	0,55
	DUNLIPHARDER	85	118	1,39	85	191	2,24
	ATL. ZALM	5	32	6,42	21	287	13,68
	FOREL	1	3	2,96			
Subtotaal		11.024.595	43.156.546	3,91	10.370.923	40.532.356	3,91
Pelagisch	HORSMAKREEL	28.298	11.902	0,42	16.152	8.894	0,55
	HARING	14.739	6.039	0,41	3.710	1.602	0,43
	MAKREEL	25.730	37.335	1,45	5.582	10.992	1,97
	SPROT	45	64	1,43			
	GEEP				18	26	1,46
	SARDINE	423	947	2,24	251	712	2,84
	Subtotaal	69.235	56.287	0,81	25.713	22.227	0,86
Schaaldieren	GARNAAL	261.723	1.605.450	6,13	207.731	1.725.651	8,31
	LANGOUST.(GEH.)	83.532	645.039	7,72	73.522	553.318	7,53
	LANGOUST.(ST.)	26.137	212.902	8,15	34.375	255.245	7,43
	NOORDZEEKRAB	40.636	21.050	0,52	30.753	18.144	0,59
	ZEEKREEFT	1.422	14.902	10,48	1.594	17.812	11,17
	ANDERE SCHAALD.	3.462	1.324	0,38	3.470	2.160	0,62
	KRABBPOTEN	33.013	102.650	3,11	34.581	112.389	3,25
Subtotaal		449.925	2.603.317	5,79	386.026	2.684.718	6,95
Weekdieren	ST.JAKOBS-SCH.	305.313	951.932	3,12	271.788	862.567	3,17
	PIJLINKTVISSEN	70.622	494.683	7,00	132.862	752.300	5,66
	ZEEKAT	632.059	1.889.603	2,99	462.012	2.052.182	4,44
	OCTOPUSSEN	53.086	60.629	1,14	87.104	71.378	0,82
	WULK	35.609	36.064	1,01	39.994	56.949	1,42
	STEUR				4	21	5,31
Subtotaal		1.096.689	3.432.910	3,13	993.764	3.795.398	3,82
Totaal		12.640.444	49.249.060	3,90	11.776.426	47.034.700	3,99

CIJFERS VERSTREKT DOOR DEPARTEMENT LANDBOUW EN VISSERIJ - ZEEVISSERIJ

BNP PARIBAS FORTIS

Ketting & rubber bollen
Visserijbenodigdheden
Metaalconstructie
Herstelling en onderhoud

Zeebrugge (8380), Marcus Gerardsstraat 12 - Tel 050/54.48.33 - Fax 050/54.79.11

Zeebrugge (8380), Kotterstraat 42 - Tel 0473/65.02.37 - Fax 050/54.79.11

Oostende (8400), Ankerstraat 24- Tel 0475/30.39.87 - Fax 050/54.79.11

PUBLICITEIT

Met dank aan onze adverteerders

p. 2 Vebatrans
p. 2 BMT Surveys
p. 2 Padmos
p. 4 VVC Equipment
p. 4 Stedelijke Vismijn Nieuwpoort
p. 6 Kramer machines
p. 6 OceanSat
p. 6 Marelec
p. 8 Bema
p. 8 Van Eygen brandstoffen
p. 8 Vanquathem-Lombaerts-Eggermont

p. 24 Joël Snauwaert mariene constructies
p. 26 Besox
p. 26 Vlaamse Visveiling Zeebrugge & Oostende
p. 28 Lemahieu verpakking
p. 28 Ketels werkhuisen
p. 28 Gardec
p. 32 BNP Paribas Fortis
p. 32 Aconstruct
achterblad 3 Zeevissersfonds-Previs
achterblad 4 Radio Holland